

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Erscheint jeden Samstag — Verlag und Schriftleitung: Marburg (Drau), Badgasse 6 — Ruf 25-67 — Bezugspreise: In der Ostmark: vierteljährlich RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühren, im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühren, zuzüglich 18 Rpf Zustellgebühr. — Postscheckkonto Wien Nr. 55030

Nr. 52 - IV. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 30. Dezember 1944

Einzelpreis 10 Rp

V zmagovito novo leto 1945!

Nemški narod bo tudi v l. 1945 nadaljeval svoje nadčloveške napore za izvojevanje svoje svobode in pravičnega reda na evropskem kontinentu

Ko stopamo na prag Novega leta in se poslavljamo od njegovega predhodnika, je razumljivo, da nas spričo dramatičnih dogodkov na frontah in v političnem trenju bojujočih se sil navdajajo razne misli. Vsekakor je nemški narod lahko zadovoljen z bilanco zadnjih dvanajst mesecev, čeprav ni bilo nikakih blestečih pohodov in slavnih zmag. V tem preteklem letu se je zares marsikaj izpremenilo. Fronte so se še bolj približale mejam Reicha in to dejstvo je nekako stisnilo ali komprimiralo vse odporne sile nemškega naroda. Nemški človek se zaveda, da nima nikake izbire in je njegova pot do dokončne zmage zarisana z jeklom. Med Nemci ni danes nikogar več, ki bi bil še izven vojnega dogajanja. Fronta in domovina sta danes izpostavljeni poseganju sovražnika tako, da domovina niti mnogo ne zaostaja napram fronti glede preživljanja strahot in grozot modernega vojskovanja. Sleherni Nemec vé, da je njegova usoda nerazrušljivo povezana z usodo celokupnega nemštva in Reicha. Tu imamo torej ključ za presojo bilance, ki jo sestavlja nemški narod ob zatonu leta 1944.

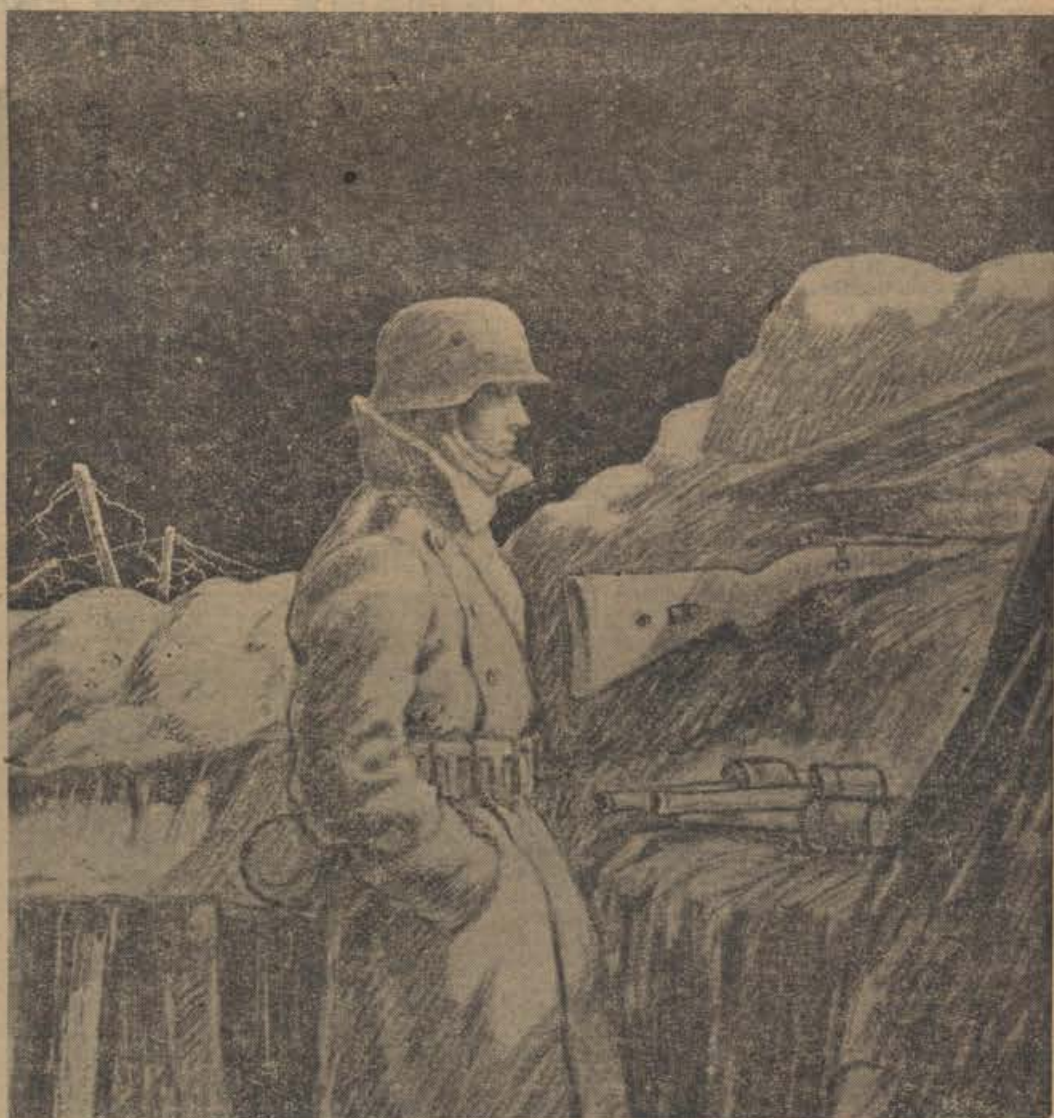
Kakor smo že omenili, ta bilanca v svojih glavnih obrisih za nemški narod ni neugodna. So še pač tu in tam postavke, ki bi utegnile pri neobveščenih ljudeh vzbujati zaskrbljenje, toda te postavke niso bistvene. Med velika aktiva nemške vojne bilance spada predvsem ojeklenitev nemške narodne skupnosti in povezanosti v prekaljeni zavesti, da gre za življenje in smrt in da ni nikakega izmikjanja iz te borbe, ki bo odločila ne samo o bodočnosti nemškega naroda in Evrope, temveč o bodočnosti celokupnega človeštva sploh. Povsem pravilno je pred meseci na pisal neki nemški vojni poročevalec, da je sedanja borba grob vsega, kar se je preživelo. Dejal je, da se vojaki — bodisi v tem ali onem vojnem taboru — ne bodo več povrnil tja, od koder so prišli. To je seveda zamišljeno samo časovno. Kar je bilo pred izbruhom sedanje borbe, se brez dvoma ne bo več povrnilo. Nikakor se ne bo več povrnil stari nered v socialnem, političnem in gospodarskem smislu. Zgodovina bi dejansko izgubila svoj smisel, ako bi se vsi ti potoki krvi prelili za morebitni povratak vsega tistega, kar je bilo že guilo in preperelo. Dejstvo, da nemški vojak z nadčloveškimi naporji odbija napade sovražnih armad in da sedaj na zapadu zabija vanje svoje jeklene kline, je pripisati ne samo njegovi zavesti, da gre za svobodo in neodvisnost Velike Nemčije, nego tudi za polaganje fundamenta novemu redu sploh. Če torej na sovražni strani v šestem vojnem letu ugotavljajo, da je odporna sila nemškega vojaka nezlomljena, je to tista skrivnost, ki je angleški, ameriški in sovjetski vojni kritiki nikdar ne bodo razumeli. Istotako ne bodo nikdar razumeli tihega junaštva nemške domovine, ki s stisnjenimi pestmi in zagriženim fanatizmom opravlja vse tisto ogromno, vojni in zmagi služujoče delo, ki ga ne bi zmogla, ako ne bi imela nezlomljive vere v Führerjevo poslanstvo in v zmagovitost nemškega Reicha.

Ob pragu novega, zmagovitega leta 1945 pri-sega nemški narod svojemu prelzkušenemu vodstvu, da bo s pomočjo novega orožja in novih bojnih sredstev nadaljevalo svoje napore za izvojevanje svoje svobode in pravičnega reda na evropskem kontinentu. Nemški narod se zaveda svojega poslanstva kot središčnica Evrope. Ali

bo sredi Evrope živel svoboden, neodvisen in na vseh področjih svojega udejstvovanja zadovoljen nemški narod ali pa Evrope sploh ne bo. Tako si torej nove Evrope ne moremo zamisliti brez svobodne Nemčije. Izginiti mora vse, kar ogroža nemško samobitnost, kakor je Nemčija na drugi strani že pokazala, da ume spoštovati samobitnost narodov, ki so razumeli poslanstvo Nemčije. Tisti narodi, ki so odšli — tako ali tako — v nasprotni in Evropi sovražni tabor, se že kesajo in se še bodo kesali. Vedeti moramo, da bi pomenila zmaga vseh tradicij in kulture sproščenega amerikanizma za Evropo isto suženjstvo kakor če bi ji zavladal moderni Džingiskan iz vzhoda. Nemčija je za evropske narode edino središče gravitacije. Vse druge sile, ki se borijo za vpliv v Evropi, so bodisi zemljopisne tuje ali pa izve-

kontinentalnega značaja. Iščejo samo svoje koristi, dočim je hotela Nemčija s svojim vodstvom izvesti odrešitev evropskih narodov v pogledu na židovsko-plutokratsko izžemanje.

Nemški narod stopa tedaj v novo leto s preizkušenimi gesli in brez obotavljanja. V teh letih velike vojne vihere je ta narod preživel že toliko grozot, trpljenja in boli, da mu tudi nove naloge ne morejo zlomiti odporne moči. Sleherni Nemec se zaveda, kaj bi pomenilo, ako bi nemški narod omagal tik pred dvanajsto uro. Führer je dejal, da se bo Nemčijo borila še pet minut po dvanajsti uri in da bo zadnji bataljon na bojišču nemški. S tem je povedano vse. Kakor si nemški narod v zadnjem kotičku svojega srca pač želi trajnega mira, tako odklanja vsak mir, ki ne bi bil združljiv z njegovim dostojanstvom in predvsem z nje-

Število ujetnikov in plena raste

Nemške čete so osvobodile Dillingen in očistile desno obrežje reke Saar
Uspešni nemški napadi v Luxemburgu — Potek operacij v Italiji

Dne 20. decembra je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo, da so naše armade na celokupni napadalni fronti na zapadu iz globine očistile za fronto se nahajajoča sovražna oporišča, obenem pa so še bolj zabile svoje napadalne konice. Pri tem je prišlo na mnogih mestih do bojev s posameznimi skupinami sovražnih rezerv, ki so bile naglo pritegnjene v boj. Po poročilih, ki jih je prejelo nemško vrhovno poveljstvo do 20. decembra, je bilo ujetih nad 10.000 sovražnih vojakov, uničenih oziroma zaplenjenih pa je bilo 200 tankov. Mimo tega je bilo zbitih 124 sovražnih letal. Pri Aachenu in ob reki Saar je popustil pritisk Amerikancev. Pri Bitschu, severozapadno od Weißenburga ter ob Westwallu je sovražnik nadaljeval svoje brezuspešne napade proti našim utrdbam. V gornjem Elsassu so se razvili težki boji. Na vsej fronti v Elsaß-Lothringenu je bilo 19. t. m. uničenih 37 sovražnih tankov. Vojska mornarica je pred otokom Walcheren potopila sovražnega rušilca. — London, Lieges in Anvers so bili cilj jakega ognja našega dalekometnega orožja. — V srednji Italiji se je posrečilo angleškemu odredom 19. t. m. zvečer severno od Faenze malenkostni vdor, ki je bil pa zapahnen. 20. decembra jutraj so obnovili Angleži svoje napade z novimi rezervami. — Ameriški terorni bombniki so iz juga bombardirali gornjo Slezijsko ter nekatere naselbine v južni in jugovzhodni Nemčiji.

Iz poročila, ki ga je nemško vrhovno poveljstvo objavilo 21. decembra, izhaja, da je bila v zimski bitki v Belgiji ameriška posadka takozvane Schnee-Elfen daleč izza fronte uničena oziroma ujeta. V ujetništvo je romalo 7000 Amerikancev. Na sprednji napadalni fronti so vdre naše čete v Ardenne ter so prekorale veliko cesto Lieges—Bastogne—Arion na široki fronti. Proti reki Maas odtekaajoče sovražne kolone so prehiteli nemški tanki. Obenem so bili razbiti novi ameriški odredi in skupine, ne da bi se jim bilo posrečilo zadržati naš pohod. Število ujetnikov je prekorajlo že 20.000. V bojih dne 21. t. m. je bilo zaplenjenih 43 tankov in 50 topov; uničenih pa 136 tankov. Na dosedanjih žariščih obrambne fronte na zapadu je sovražnik nadaljeval svoje napade s slabotnejšimi silami brez uspeha. Težki obrambni boji so se razvili samo v področju severozapadno od Bitscha. — Nadaljeval se je dalekometni oženj na London in Anvers. — V srednji Italiji je 20. t. m. izstrelil sovražnik severno od Faenze pred svojim velenapadom 10.000 streliv vseh kalibrov na širini 10 kilometrov. Kljub temu je zamogel naše hrabre čete potisniti samo za 2 kilometra nazaj. Severovzhodno od Faenze so se zrušili sovražni napadi že pred našimi postojankami. — Ameriški terorni bombniki so vrgli 20. t. m. bombe na naselbine v južni in vzhodni Nemčiji.

Po poročilu z dne 22. t. m. so se tudi 21. t. m. v južni Belgiji izjalovili vsi sovražni poskusi, zaustaviti naš napad. Od sovražnih oporišč, ki so bila obkoljena in ostavljena za našo fronto, je 21. t. m. padel St. Vith v koncentričnem napadu. Posadko so ujeli. Naše napadalne konice so prodrele dalje proti zapadu ter so ustvarile več mostišč preko reke Ourthe. Težki boji so se razvili

govim pojmovanjem svobode. Nemški narod je dal že v srednjem veku in še bolj v novi dobi svetu toliko dobrin in ga je mimo tega kulturno tako obogatil, da v tej zavesti lahko zahteva zase vodstvo v Evropi. Ta njegova zahteva pa ni istovetna s kakim imperijalizmom anglo-ameriške ali sovjetske baze, kajti Nemčija kot velesila ima že na osnovi svojih velesilovitev za Evropo in ostalo človečanstvo pravico do svojega življenjskega prostora. V novem letu se bo tedaj nadaljeval boj za dosego nemških vojnih ciljev z isto vero in z istim fanatizmom kakor doslej. S to zavestjo stopa nemški narod preko praga starega leta, korakajoč in bojujoč se v smeri zarje zmagovalnega konca ter največje preizkušnje narodov v zgodovini.

pri Stavelotu. Dobro je tudi napredoval naš napad v srednjem Luxemburgu. Vsled iznenadnih sunkov hitrih odredov v sovražne zveze je imel sovražnik najtežje izgube. Naši uspehi v Belgiji so prisilili sovražno vodstvo k odpoklicu močnih odredov iz dosedanjih napadalnih front. Pri Aachenu je sovražnik izvajal le brezuspešne obkoljevalne poskuse, ob reki Saar je moral celo izprazniti svoje mostišča pri Dillingenu in Endorfu. V področju Bitscha sovražnik svojih napadov ni nadaljeval. Pri Weißenburgu pa so ga Nemci vrgli iz cele vrste skupin bunkerjev. Srditi boji so se razvili zapadno od Kaysersberga. — London in Anvers sta bila tudi včeraj močno obstreljevana. — Na malem St. Bernhardu je prišlo do brezuspešnih lokalnih sovražnih napadov. Pri Faenzi je popustila silovitost sovražnih napadov. V področju Bagnacavala je sovražnik po težkih napadih v ozkem odseku potisnil na severno obrežje reke Senio. — Angleški terorni letalci so napadli naselbine v zapadni Nemčiji ter v področju Vzhodnega morja. Težje so bila prizadeta stanovanjska področja v mestih Trier in Bonn. Amerikanci pa so vrgli bombe na južno Nemčijo.

Zimska bitka v jugovzhodni Belgiji poteka po poročilu z 23. decembra nadalje ugodno. Nemške čete so odbile ob severni fronti prodornega prostora med Elsenbornom in Stavelotom srdite raz

bremenilne napade, ki jih je sovražnik ponovil do 14 krat. Nemški odredi so sledili na obeh straneh reke Ourthe poraženim amerikanskim odredom z močnimi silami za petami. Tudi v srednjem Luxemburgu so napredovali nemški napadi. Število ujetnikov in plena stalno narašča. Ob reki Saar je bilo osvobodeno mesto Dillingen, na široki fronti pa je bilo očisto desno obrežje. Nemške sile so skupno z nemško artilerijo prizadevale Amerikance pri njihovem umiku velike izgube. Pri Bitschu so se izjalovili ponovni napadi sovražnih bataljonov. Med spodnjimi Vogezi in Rheinom so Nemci iztrgali sovražniku celo vrsto višin in naselbin. Pri Kaysersbergu in Urbeisu so bili odbiti sovražni napadi deloma v protisunkih. Posadka našega oporišča St. Nazaire je na svoji vzhodni fronti izvedla iznenadoma močan napad. Vrgla je sovražnika iz njegovih postojank ter vdrla globoko v sovražno ozadje. Tako je bilo na novo zasedenih 80 kvadratnih kilometrov. — London in Anvers sta bila tudi včeraj močno obstreljevana z nemškim dalekometnim orožjem. — V srednji Italiji je popustila napadalna sila Angležev spričo nerazrušljivega odpora naših čet. Naši grenadirji so razbili številne napade jugozapadno od Faenze ter v področju Bagnacavala. Sovražnik je po srditih lokalnih napadih prekorajl reko Lamone na majhnem odseku.

Novi obrambni uspehi na vzhodu

Potek operacij na zapadni vzhodni fronti — Boljševiki zaustavljeni pri Szekestehervaru

Na Madžarskem so se južno od Bletnega jezera in severno od kolena Donave pri Vaczu razvili po poročilu z dne 20. t. m. srditi, toda lokalno omejeni boji. Boljševiki so nadaljevali svoje napade proti frontnemu loku ob gorovju Matra-Bükk, ne da bi bili dosegli nameravan prodor. Med rekama Sajó in Hernád so razbile naše čete številne sovražne sunke. Na ostali vzhodni fronti je bilo opažati v bojevanju odmor.

Na Balkanu so se nadaljevala gibanja nemških čet po poročilu z dne 21. t. m. obenem pa je bil

zlomljen srdit sovražni odpor. Na Madžarskem so začeli napadati boljševiki med Bletnim jezerom in Donavo z močnimi silami ter z številnimi letalci. Razvili so se srditi boji. Med kolonom Donave in med južno mejo Slovaške se je ojačil sovražni pritisk. Ob reki Eipel, ob gorovju Matra ter ob reki Sajó so zaustavili nemški odredi več napadov sovražnih čet po trdih bojih. Istotako so se izjalovili v področju Košic opetovani boljševiški napadi.

Ob žariščih obrambne bitke na Madžarskem — tako poročila nemško vrhovno poveljstvo dne 22. t. m. — so nadaljevali boljševiki svoje napade z močnimi pehotnimi in oklopniškimi silami. Pri Szekestehervaru ter vzhodno od jezera Velence so Nemci zaustavili sovražne napadalne skupine v protinapadih svojih oklopnikov. V teh bojih je bilo uničenih 35 sovražnih tankov. Pri Scecsenju ter ob gornjem teku reke Sajó so se izjalovili sovražni poskusi prodora. Istotako so bili odbiti močnejši sovražni napadi južno od Košic. V Kurlandu je začel sovražnik v jutranjih urah dne 21. t. m. po bobnajočem ognju s svojim velenapadom. Že v tretje so zaustavile naše divizije sovjetski naval. Sovražniku se je posrečilo le par manjših vdorov. Razvili so se težki boji. Nad madžarskim bojiščem je bilo zbitih 18, nad Kurlandom pa 58 sovjetskih letal.

Sovražnik je skušal na Madžarskem z močnimi silami z obeh strani obkoliti Budimpešto.

Scherl-Bilderdienst-M.

Der Kampfraum in der Slowakei

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. — Verlagsleitung: Egon Baumgartner, Hauptschriftleiter: Friedrich Golob, alle in Marburg/Drau, Badgasse 8

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 3 vom 13. April 1943 gültig. Anstalt der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugsgebühres.

Anno Domini

Napisal G. H. Zogenreuth

Anno domini 1748 — v letu Gospodovem 1748. je zapisano s po viharju razdelanimi črkami nad vhodnimi vrati stare kmetije, kjer me mimo nje vodi popolna pot. Ko še stojim v mislih pred kmetijo in premišlujem o pomembnem smislu tega napisa, pride posestnik kmetije do vrat in prijazno pozdravi. Sprva me pogleda nekoliko nezaupljivo, ker si pač misli, da pridem na kmet jo s kakšno zahtevo, ko pa opazi, da sem le slučajni potnik, pristopi.

»Lepa domačija«, začnem kratek razgovor, »in že stara. Skoraj 200 let že stoji, dolga doba.«

»Da«, meni stari kmet, »dolga doba, ali kmetija je še mnogo starejša. V cerkveni knjigi je napisano, da so bili že pred tridesetletno vojno Luchingerji na tem posestvu.«

»Zelo redko je, da ve kmetijski rod tako daleč nazaj za svojo preteklost«, sem mu odvrnil.

»Da, gospod«, je menil kmet in je govoril pri tem s ponosom, ki se razume sam ob sebi. Ako zanima gospoda, mu lahko dam brati zgodovino, vse je napisano...«

Peljal me je v snažno kmečko sobo in mi prinesel debelo, vezano knjigo. Molčeč se je usedel k meni in me ni dalje nadlegoval.

Tukaj je bilo mnogo vpisanega. Vedno spet sem zadel na oba besedi: anno Domini. Anno Domini — v letu Gospodovem so bili tega in tega dne Francozi na kmetiji in so plenili, v letu Gospodovem tega in tega dne je kmetija skoraj zgorela. V letu Gospodovem 18... se je smirno ponesrečil kmet, v letu Gospodovem 1870. je padel takratni gospodar pri Sadanu... Tako se je nadaljevalo. Vedno znova je pogorela kmetija, vedno spet so morali narediti križ za neko ime. Ali kmetija je ostala, kljubovala je vsem silam in časom.

Ko sem bil knjigo prelistal, sem jo molče položil v roke starčku.

»To knjigo bi morali mnogi brati«, sem rekel. »Pova nam dober nauk. Ni posestva brez nevarnosti. Gre samo za to, da se vedno znova začne in da človek ne postane malosrčen...« Resno je priklimal stari kmet.

»Kmetija je zdaj last mojega sina. On je v vojni. Ne vem, ali se bo vrnil. Ali kmetija ostane, ona ima večno življenje...«

Ko sem šel čez dvorišče, so se tam igrali otroci, plavalase deklice in dečki, nosilci večnega rodu. Pa so se mi zdele besede: v letu Gospodovem, kakor obljuba. Kakor je ta kmetija kljubovala viharjem časa, kakor se je vedno znova vzdignila iz ruševin in se je na njej pričelo novo življenje, bo lahko tudi narod kljuboval viharjem časa, ki tako veruje v večno življenje, kakor ta kmet.

* »Steirerland«. Božična izdaja vojaškega glasila »Steirerland« za Spodnje Štajersko objavlja na uvodni strani Kurt Maßmann-ovo božično pesem, ki jo je olepšal posnetek M. Pfeifer-ja iz Marburg-a s primernim zimskim motivom zasneženega spodnještajerskega gorovja Bachern. Sledi sesavek o spodnještajerskih navadah v božičnem času. Poročila iz posameznih spodnještajerskih Kreise-ov prinašajo politične, vojaške in družinske vesti. Urednik lista Norbert Jeglitsch je uvrstil članek, zadevajoč novo življenjsko pot naše spodnještajerske mladine, ki je ilustriran s petimi slikami. Izpod peresa Norberta Jeglitsch-a izvira tudi povest o božičnem darilu v obliki vojno poštnega pisma, ki ga je poslal spodnještajerski vojak iz fronte staremu v domovino. Kraji in dobri pripevki dopolnjujejo zabavni del lista. Razen poročil iz starega dela Gau-a Steiermark je posvečena humorju cela zadnja stran lista, ki bo našim vojakom na fronti brezdvomno ugajala.

* Krojači so obvezani popravljati popravila. Reichsinnungsverband, to je vsedrjavna zveza oblačilnega rokodelstva, je v posebnem oklicu ponovno opozoril vse krojače, da so obvezni in dolžni popravljati oblačila. Katera in kakšna popravila so podvržena tej obveznosti, je znano iz razglasa, ki ga je izdal državni pooblaščenec za oblačila. Obračanje oblek je dovoljeno samo tedaj, če se z drugim načinom popraviljanja ne doseže nikakega uspeha. Prava popravila so na primer: napravljanje novih rokavov, hlačnih met, ovratnikov itd.

Das markante Aussehen unserer Grenadiere

(Bild Archiv)

Dr. Goebbels nemškemu narodu

Na božični večer je spregovoril Reichminister dr. Goebbels po radiu nemškemu narodu. V globokih, izredno občutenih besedah je naslikal nemški mojster propagande nemškemu narodu sliko njegovega nadčloveškega napora in trpljenja. Poudaril je, da je vse to, kar preživlja narod sedaj ob šestem Božiču tako edinstveno, da ni možna

vzporedba z nobenim drugim narodom na svetu. Nemški narod pa se zaveda, da bo iz sedanje teme stopil v luč zmagoslavnega miru, če bo tako kakor doslej zbiral vse svoje sile za zmagoviti konec tega največjega obračuna narodov vseh časov.

Sovraštvo Winstona Churchilla

Ako bi Nemci proklamirali svoj vojni cilj rečeno v tem smislu, da morajo Angleži izprazniti svoj otok južno od reke Temze, prepuščajoč to ozemlje Ircem, dočim bi se moralo to angleško prebivalstvo odseliti v preobljudene pokrajine Midlands ali celo na Skotsko: ves svet bi se zgražal spričo takih ciljev. Ravno isto zahtevo je postavil kot svoj vojni cilj Winston Churchill, ko je obljubil Poljakom nemške vzhodne pokra-

jine in odselitev milijonov Nemcev iz tega ozemlja. S tem v zvezi je zanimiva kosmata vest Angležev, ker se ni našel nikdo med njimi, da bi zavrnili to brutalno blaznost zločinskega bankrotarja.

Temu nasproti je dejal v Spodnji zbornici konservativni poslanec Boothby s potvorbena pobožnostjo: »Trdo je za Nemce, toda pri Bogu, to si zaslužijo!« Te besede je spregovoril isti Boothby, ki se je moral v sedanji vojni dalje časa odgovadati izvrševanju svojega mandata, in sicer radi nesolidnih kupčij. Ta slepar je kot tipični Anglež poklical Boga za pričo, da je angleški kanibalizem napram nemškemu narodu takorekoč višja volja in v tem naziranjju se popolnoma srečujeta s premijerjem Anglije.

»Izvoljeni narode« na otoku se je torej sprijaznil s takim »mirom«, kakor ga ima v svojih načrtih Winston Churchill. K temu bi bilo še pripomniti, da prihajajo iz Zedinjenih držav slinčni glasovi. Tam je žid Kaufmann že pred leti v neki knjigi zahteval iztrebljenje nemškega naroda, obenem pa je Mid Morgenthau zahteval uničenje nemške gospodarske podlage. Naj si Angleži ne mislijo, da bo vodilno in merodajno sovraštvo njihovega premijerja. Nemški narod si bo sam izvojeval svojo boljšo usodo v zavesti, da gre za njegovo pravico do življenja.

Tako ugotavlja nemško vojno poročilo z dne 23. t. m. Pri Szekesfehervaru so bili izvedeni lastni protinapadi. Kjer je sovražnik vdrl preko reke Gran, je bil zavrnjen v protinapadih. Težki obrambni boji so se razvili severno od gorovja Matra. Ob hrabri nemški obrambi se je zrušil napad močnih sovražnih sil vzhodno od Košic ob krvavih izgubah za sovražnika. V tretji obrambni bitki v Kurlandu so boljševiki nadaljevali južno od Frauenburga svoje poskuse prodora, ki so se razbili ob hrabrem zadržanju naših čet ter ob velikih izgubah za sovražnika. Južno od Libaua so naši grenadirji v iznenadnem napadu obkolili močnejše sovražne sile ter tako izravnali nemško fronto v tem odseku. Bilo je plena in mnogo ujetnikov. Nemško letalstvo je na Madžarskem dne 22. t. m. uničilo 32 sovjetskih tankov. Istega dne so izgubili boljševiki 77 letal, 40 jih je bilo uničenih nad Kurlandom.

Pomenek o ljubezni

Če se reče, da ljubi mati svojega otroka, mož svojo ženo, dekle svojega fanta, brat svojega vnuka, nečak svojega strica itd., pomeni to, da si stojijo bližje kakor z drugimi ljudmi. Kdor razmišlja o povzročiteljih ljubezni med sorodniki, zaljubljenici in prijatelji, pride navadno do zaključka, da je ljubezen nekaj naravnega. In to je v redu. Ne samo pri človeku, tudi pri živali se vidi, da sloni na primer materinska ljubezen na naravnih zakonih. Stvarstvo ali narava je v tem oziru bila prisiljena človeku in živali ustvariti naravne nagone rodiljske ljubezni do svojega naraščaja in otročje ljubezni do roditeljev. Potreba za to je podana v nerazvitih močeh mladih in še slabotnih bitij, ki potrebujejo za prehranjevanje, oskrbovanje, vzgojo in čuvanje pred nevarnostmi, svoje močnejše starše. Ako bi na primer v domači mački ali tigru, ki živi v džungli, ne bilo naravne ljubezni do svojih mladičev, bi se mačka in tigrinja za iste ne brigali. Isto bi bilo tudi pri vseh drugih živalih in seveda tudi pri človeku v kolikor bi se ne bil kulturno na višini. Narava sama torej skrbi, da tiči v človeku in v živali obojega spola nagon rodiljske ljubezni do svojih otrok, (ki je pri ženekem spolu menda nekoliko bolj razvit), ker hoče, da se na ta način mlademu začetnemu življenju olajša otroško dobo, prehranjevanje in razvoj ter omogoči, da doraste. V protivnem slučaju, bi bilo le težko ohranjati in spravljati naraščaj na noge in marsikaj bi bilo izpostavljeno nevarnosti, da izumre.

Nič manj naravna in potrebna ni ljubezen, ki se pojavi pri vseh organskih bitjih vključno človeka prvič v času spolne godnosti in traja individualno različno, mnogokje tudi do smrti. Kakor je naravno, da ljubi mati svoje dete, tako je zopet naraven nagon, da se dekle, ki se razvije v žensko, kakor pravimo, zagleda v moškega in v njega zaljubi in seveda tudi obratno, mlad možki v žensko. Saj vemo, da v tem pogledu ni sredstev in načinov, ki bi to preprečili ali odpravili. Na zakonu narave sloni tudi ljubezen med brati, sestrami, bratranci, nečaki in vsemi ostalimi sorodniki. Brat in sestra, spočeta od skupnega očeta, porojena od ene in iste matere, ki jih je dojila z mlekom enih in istih prsi, meso in kri skupnih roditeljev, se imata rada, ker jima je to v naravi.

Ljubezen med možkim in žensko tvori sestavni del po naravi določenega dogajanja v človeškem življenju, ki zahteva, da se človeštvo množi in vzdržuje z skrbjo za naraščaj. Dekleta, ki se je razvilo in dozorelo, narava sama vodi na pot, da se začne ozirati po moških. Želja po ljubezenskem izživetju ter za isto skrivajoča ali odkrita še močnejša želja, postati mati, tiči v njeni prirojeni ženeki naravi. Te želje in težnje so pri ženskah včasih tako močne, da zrinejo vse druge skrbi in želje v ozadje. Življenje uči, da so zaljubljeni dekleta in zaljubljeni mladi možje v času, dokler se jim ljubezen ne umiri, vedno manj vredni za opravljanje poklicnega in tudi vsakega drugega dela, kakor v nezaljubljenem stanju.

O ljubezni so pesniki, prepevalci, slikali, pisali, govorili, razpravljali in modrovali že od nekdaj vsi narodi. Ko mladi možje in mlade ženske začnejo slediti naravnemu nagonu ljubezni, pomeni to, da začnejo šele prav za prav živeti. Vse kar je bilo pred tem, je bilo otročje in nepopolno. Prva prava ljubezen se pri nekaterih ljudeh izraža tako silno, da jim popolnoma vzame duševno razsodnost. Zaljubljeno dekle ali zaljubljen fant sta v stanju zaljubljenosti od tega naravnega nagona večkrat tako zajeta, da se mimo lahko govori o duševno nenormalnem stanju. Znani so primeri, ko mladi zaljubljenici v takem stanju počenajajo stvari, ki bi se jih normalno misleč človek nikdar ne lotil. Večkrat ljubezen tako silno vpliva na miselnost in življenje zaljubljenec, da se tako stanje res lahko primerja s porednostjo. Saj vemo, da le ljudje, ki se ne zavajajo več kaj delajo, ljudje, ki jim pamet ni več v redu, izvršujejo obupne zločine, umore in samomore, kakor jih poznamo pri zaljubljenih. Ljubezen oslepi duševni pogled zaljubljenca. Ljubezen je nora, pravi naš narod. Koliko zločinov, umorov in samomorov se je izvršilo in se še izvrši iz nesrečne ljubezni. Vsega tega najboljša vzgoja in najlepši človeški značaji ne morejo preprečiti ali odpraviti.

Manjši zdirkljaji zaljubljenecv so pa še bolj dnevni pojavi. Dostikrat se cela vas ali pol mesta čudi duševni oslepelosti kakoga zaljubljenca, ki vidi v svojem zaljubljenem idealu vse najlepše in najboljše, tudi če je ravno nasprotno. Ljubezen zaljubljenca oslepi, tako govorijo v takih primerih ljudje. S tem povejo, da je njegov zdrav in normalen razum iztirjen. In to tudi drži. Saj nam ne manjka slučajev, ko si fant ali dekle v svoji zaljubljenosti, ki mu je zasleplila zdravo razsodnost in pravičen duševni pogled, zbere življensko družico ali tovariša, ki bi ga v normalnem, duševnem stanju niti ne pogledalo. Vse to pozneje, ko se ljubezen kot bolezen do neke meje ozdravi, duševno izboljšani zaljubljenici več ali manj sami uvidijo in priznavajo, da so v času, ko so podlegali sili ljubezenskih čustev, bili zaslepljeni ter »streljali kozle«.

Ljubezen se ne izraža pri vsakem človeku enako. Mnogim prinaša res srečo, veliko več jih je pa, ki jih onesreči. V kolikor osebnostna inteligenca in splošna nadarjenost lahko obvladujeta, vodita in urejujeta človeka v času, ko ga ljubezen moti v zdravem in pravilnem ravnanju, so še mnenja deljena. Najbrž je resnim in pametnim ljudem tudi v času ljubezenskih kriz nekoliko lažje premagovati in obvladati nagone ter se izogibati dejanj, ki povzročajo škodo in nesrečo, kakor tistim, ki stojijo duševno na nižjih stopnjah in jih vodijo instinkti, kot močnejši od razsodnosti. Da to precej drži, se vidi že v statistiki samomorov iz nesrečne ljubezni, ki je po celem svetu v padanju.

Govor o ljubezni bi ne bil popoln, če se ne bi omenilo ljubezen, ki nastane iz poznanstva, prijateljstva, tovarištva, skupnega dela itd., ki se seveda bistveno razlikuje od ljubezni med možem in ženo. Taka ljubezen je ljubezen razuma, ker nastane iz skupne življenske usode, iz zdravih in pravičnih pogledov, iz skupnih življenskih interesov, predvsem pa iz dobre premišljenosti in uvidevnosti ter ljudem, ki se res prijateljsko ljubijo med seboj, tudi v največjih primerih samo koristi.

Ljubezen je zadeva, okrog katere se vrti največji del človeškega življenja, pa naj si gre sedaj za ljubezen med moškimi in ženskami, ali pa za ljubezen v splošnem. Ljubezen je bila, odkar obstoji človeštvo, in se tudi nikdar od človeštva ne bo odvojila. Človek je spočet iz ljubezni, se rodi v ljubezni, raste in se razvija v ljubezni, ljubezen ga spremlja od zibelke do groba. Ljubezen pa goji človeka tudi še do umrlih in pokojnih.

O cenah, obsegu, pomenu in

važnosti našega časopisja

Marsikateri bralec si je že atavil vprašanje, zakaj ni nemško časopisje, ki je v okviru totalne vojne vpostave skrženo po svojem obsegu radi štednje papirja, znižalo cene svojih naročnin. Tu je treba v prvi vrsti ugotoviti, ali časopisje kljub skržnemu prostoru opravlja vse svoje naloge, kakor jih je opravljal poprej. Na to mora vsak objektivni poznavalec lista odgovoriti, da jih v popolni meri opravlja. Kljub soženemu prostoru si prizadevajo vsa uredništva, nuditi svojim bralcem v nekoliko kondenzirani obliki vse, kar se dogaja po svetu in doma in kar spada v časopis. To pomeni, da imajo uredništva danes ravno radi tega, ker je potrebno iz vsake zadeve izluščiti jedro, veliko več dela, kakor so ga imela pri urejanju normalnih časopisnih oblik. Je pa razumljivo, da je za tiskanje skrženih listov potreben ves tehniški proces in da je pol od tiskarne do bralca danes povezana s težavami, ki so za neorientirane ljudi nepregledne.

Merilo za določanje cene časopisja je dejstvo, da časopis ni nikakšno blago v doslovnem smislu besede, ki bi se ga v celoti lahko primerjalo z oblikami, pohištvo itd., temveč časopis predstavlja služenje narodu, za kar je naročnina in cena oglasov gospodarska podlaga. Naročnina in oglasne cene nosijo radi tega značaj tarifnih cen z gotovo stabilnostjo. Dodatek od kake tretje strani, kakor jih ima časopisje v inozemstvu in kakor jih je nemško časopisje dobivalo še pred nastopom nacionalsocializma, današnje časopisje Nemčije nima, in bi bili tudi nezdružljivi z nedvomno nacionalsocialističnim

* V vojni izgubljeni vojaki uživajo zaščito časti. Reichsgericht, to je najvišje sodišče Nemčije, je dne 27. oktobra 1944 ugotovil, da pripada vojaku, ki je stal na fronti in je od takrat izgubljen, ne da bi se vedelo, kaj in kako je z njim, ista zaščita kakor tistim, ki so padli na frontah. Morebitne razžalitve izgubljenih vojakov se kaznuje z zaporom, v težkih primerih pa z jeto. Obtožbe v svrhu kaznovanja razžalitve izgubljenih in padlih vojakov vlagajo državni pravdniki.

* Postali bomo še trši in odločnejši! Kreisleiter Kreis-a Marburg-Stadt, Strobil, je govoril na predbožični proslavi svojim sodelavcem o božičnem prazniku, nemški kulturi in smislu pravega tovarištva. V ganljivih besedah je popisal svoj lanskoletni božični večer, ki ga je preživel kot vojak v peku na Monte Cassino v Italiji ter se dotaknil tudi sedanjih front. V svojih izjavah je podal pregled dogodkov doma in na bojiščih tekom leta, omenjajoč terorne napade mesta Marburg. Razveseljivo je, da ni prebivalstvo tega mesta izgubilo vere v svetlobo in tudi če bi doživelo še hujše preizkušnje, bomo postali vsi skupaj še trši in odločnejši ter zvesto služili Führerju. Prireditelj je olepšal kvartet orkestra gledališča v Marburgu.

* Omejitve v pošiljanju priporočenih in vrednostnih pisem. Poštni minister je izdal odlok, ki s takojšnjo veljavnostjo predpisuje kaka pisma in vrednostne pošiljke bodo sprejemale pošte kot priporočene ali vpisane pošiljke. Priporočena pisma ne smejo tehtati več kakor 100 g. Njihova velikost v pravokotni obliki ne sme znašati več kakor 50 cm skupne dolžine in širine. Dolžina ne sme presegati 30 cm. Zmotane pošiljke lahko merijo v dolžini in skupno z dvojnimi premerom 60 cm, dolžina ne sme presegati 50 cm. Da bi se razen tega omogočilo predvsem poslovnim ljudem in tvežkam priporočiti pisma, ki so potrebna posebne zaščite, se bo razen kontingentirano določenega števila sprejemalo na poštah pošiljke, vsebuječe dokumente, vrednostne papirja itd. do 500 g težine, in sicer odprte v svrhu pregleda vsebine. Po pregledu bo stranka pred uradnikom zapelila pošiljko. Temu predpisu niso podvržene pošiljke uradov, stranke in njenih odredov, notarjev, bank, kreditnih zavodov, zavarovalnic, oboroževalne industrije, posebno označene pošiljke matric in brzojavne pošiljke časopisnim uredništvom. V celoti bodo pošte sprejemale odslej samo eno četrtino števila priporočenih pošiljk, kakor so jih sprejele meseca julija 1944.

* Devet sinov v vojaški suknji. Neka kmečka družina v Thüringen-u ima devet sinov pri vojakih. Od dvanaestih otrok nosi vseh devet sinov vojaško obleko.

Ker je naročanje oglasov podvrženo nihanjem z ozirom na omejen prostor ovirano v svojem razmahu, predstavljajo danes pri nemških listih ravno dohodki naročnin stvarnem gospodarski sleber založništva časopisov. Višina naročnine se ravna po predvideni nakladi, dozdevnem izrabljanju oglasnega prostora, nadalje po stroških, ki jih ima založništvo in končno tudi po plačljivi zmognosti odjemalcev lista. Vse to skupaj predstavlja stavbo cene, na kateri se ne sme in ne more ničesar spreminjati. V ostalem se kalkulacija naročnine nikdar ne izdela tako, da bi smiselno upoštevala vse imenovane činitele. Skoraj vse časopisne cene izvirajo iz neurejenega trinega razmerja iz inflacijskih let in iz dobe, ki je sledila navidezni konjunkturi druge polovice dvajsetih let. S tem so dosegle cene večkrat nezadostno stanje, ki se ga radi trdnosti tarifnih določil tudi po letu 1938 ni moglo več povsod in vedno opustiti.

Naše uvodoma stavljeno vprašanje vodi do zaključka, da opravlja nacionalsocialistično časopisje kljub navidezni skržnosti v obsegu v največjih primerih celo povečane in zvišane storitve v prid vojne. Sloneče na podlagi sigurne in z višino izdatkov opravljene naročnine, služi nemškemu vojnemu vodstvu kot politično in vojno orožje, ki ne ostane nikdar dovolj ostro brušeno.

Povedano velja seveda v celoti tudi za Stajerskega Gospodarja ter prigrumamo, da prinaša naš tednik v vsaki svoji izdaji okrog 140 slikov, beležk, slik in oglasov.

HRABRI SPODNJEŠTAJERCI

Za hrabro zadržanje pred sovražnikom na frontah so bili odlikovani z redom Eisernes Kreuz II. Klasse sledeči spodnještajerski vojaki: Gefreiter Josef Witzel, Ortsgruppe Schleinitz, Kreis Marburg-Land; Obergefreiter Albin Nowshak, Ortsgruppe Marburg IV, Kreis Marburg-Stadt; Soldat Hans Reiter, Ortsgruppe Cilli-Forstwald, Kreis Cilli; Gefreiter Vinzenz Damisch, Ortsgruppe Frauenberg, Kreis Marburg-Land; Gefreiter Erwin Hudelest, Ortsgruppe Marburg IV, Kreis Marburg-Stadt; Unteroffizier Josef Kuptschitsch, Ortsgruppe Frauenberg, Kreis Marburg-Land; Sturmmann Ernst Zwickel, Kreis Marburg; Soldat Plavtschak, sin gospoda Plavtschak-a iz Marburga, Burggasse 2; Gefreiter Raimund Juchart, Ortsgruppe Thesen, Kreis Marburg-Stadt; Gefreiter Fritz Holscher, Ortsgruppe Großsonntag, Kreis Pettau; Gefreiter Rudolf Novak, Ortsgruppe Schiltern, Kreis Pettau; Gefreiter Franz Kowatschetz, Ortsgruppe Margarethen, Kreis Pettau.

Eisernes Kreuz I. Klasse je dobil Leutnant Emil Bartholomäus Herkommer iz Ortsgruppe Marburg IV, Kreis Marburg-Stadt.

Kriegsverdienstkreuz II. Klasse mit Schwertern so dobili: Obergefreiter Josef Spingler, Ortsgruppe Marburg VI, Kreis Marburg-Stadt; Soldat Franz Narat, Ortsgruppe Rotwein, Kreis Marburg-Stadt; Gefreiter Emil Dobnig, Ortsgruppe Thesen, Kreis Marburg-Stadt.

DNEVNI DROBIZ

Amerikanci ne verujejo v stalen mir. Mornariški minister Zedinjenih držav Severne Amerike, Forrestal, se je ponovno izjavil za uvedbo splošne vojaške obveze Zedinjenih držav po vojni ter to utemeljil sledeče: »Ne moremo si dovoliti misliti, da bo nastalo v svetu preko noči stalno mirno stanje.«

Amerika in ajene vojne težave. »Zedinjene države se učijo vedno bolj spoznavati resnost vojne.« Tako je zapisal »New York Herald Tribune« ter izjavil, da prihajajo k vedno daljšim aerznom izgub, še manj razveseljive omejitve doma. Misel na skorajšnjo obnovo civilne produkcije, se je moralo hitro opustiti, ker priznava, kuje surovin in delovnih sil za municijske tovarne. Misa, ki so ga nekaj časa ponujali v zadostnih količinah (ker so kralji živino radi pomanjkanje krme), je vedno manj. Celo z živilsko karto v roki morajo imeti ljudje zveze, če hočejo kupiti maslo v Zedinjenih državah Severne Amerike. Običajnih kart nimamo, toda oblike in perila so ne more več dobiti. Razen tega ni ne cigaret in ne vžgalic.

Nemške vojne operacije so »mojsterske«. Angleški list »Time and Tide« je napisal med drugim sledeče: »Da se osvobodjevanje Holandije ne vrši v tempu, kakor smo si zamišljali, leži v spretni taktiki Nemčije in ne v morebitnih napakah zaveznikov. Nemške operacije v Holandiji so mojstersko izpeljane. Nemški vojak se ne bojuje samo zagrizeno, temveč s trdnim nadejanjem, ki dokazuje, da zaupajo čete popolnoma svojim voditeljem.«

Črnogorci bežijo pred sovjeti. Iz Sarajeva prihajajo poročila, da beži prebivalstvo Črne gore pred boljševiki, kar velja posebno za revnejše kroge. Kljub pomanjkanju in slabemu vremenu so s pomočjo metropolitne priključujejo nemškim četam in svojim nacionalnim oddelkom v trdnem zaupanju v boljšo bodočnost, kar jim bo prinesel čas po zmagi nad boljševizmom.

Škoda, povzročena s »V 2«. List »Manchester Guardian« poroča, da je škoda, povzročena po »V 2« v Londonu, tako obsežna, da so poklicali v London vse stavbene delavce, ki so zaposleni drugod. V mislih na žalosten položaj v Grčiji ne smemo pozabiti žalostnega položaja v Londonu, tako govori neki uvodnik v listu »Daily Express« ter pravi, da bo o Božiču mnogo Londončanov brez strehe nad svojimi glavami ter ne gre, da bi se iz simpatij do Grkov pozabilo prebivalstvo mesta Londona.

Nemčija ima brezdvomno »najboljše oklopne sile«. Tako mnenje je podal v listu »Illustrated London News« Anglež Cyril Falls ter omenil, da je vedno bolj vidno, kako uspešni so Nemci v reorganiziranju in v ustvarjanju novih bojovnih sil.

Desettisoč Fincev so izgnali. Iz področja Porkkala pri Helsinkih, ki ga je morala Finska od-

stopiti Sovjetiji v svrhu ureditve vojnih oporišč, so Sovjeti izgnali kakih desetisoč tamkajšnjih domačinov. Posebni dopisnik lista »Dagens Nyheter« opisuje podrobnosti, o tragediji. Pri izgnanih kmetih je domotože tako slabo, da se podajajo mnogokrat na mejo ter žalostno gledajo na svoje nekdane hiše in posestva. Nekoč se je eden teh kmetov podal nazaj čez mejo, da bi še enkrat videl svojo izgubljeno domačijo. Pri tem ga je prišla sovjetska patrōla, vtaknila v zapor, odkoder se je vrnil šele po sedmih tednih.

Grof Sforza odklanja položaj poslanika Italije v Zedinjenih državah. Grof Sforza je odklonil ponujeni mu položaj poslanika Italije v Zedinjenih državah Severne Amerike.

Napad na zastopnika romunskega ministrskega predsednika. Reuter poroča, da so v Bukarestu v hotelu Palast napadli zastopajočega ministrskega predsednika Groza. Policija je aretirala oba lastnika hotela, ki ju bodo »sodili«.

Stalin odlikuje žide. Sovjetska poročevalnica »Tass« poroča, da je dobilo doslej 59.000 židov sovjetska odlikovanja v obliki redov in svetinj za posebne zasluge za Sovjetsko Unijo.

Pravilno je zapisal. Neki ameriški časopis je med drugim zapisal o Nemcih in nacionalsocializmu, da ni možno delati razlike med prvim in drugim, ker sta oboje eno. Včasih najde tudi slepa kokoš kako zrno.

Kdo je Stalin? Zanimalo bo, da je Stalin prav za prav Jožef Džugašvili, ki se je rodil leta 1879 v Gruziji ali Georgiji kot sin čevljarja, ki je razen tega izposojal ljudem denar po odeskih obrestih. Njegova mati je bila pripadnica nekega Osetskega plemena. Ker je mladi Jožef popolnoma odpovedal, ga je oddal oče v neko pravoslavno bogoslovno semenišče. Komaj 17 let starega so duhovniki in bogoslovci izključili iz semenišča ter ga postavili na cesto, ker je preveč nagibal k radikalnemu marksizmu. To je bil povod, da je padel v oči Leninu, ki je potreboval ljudi, ki so bili zmogni vsega. Z napadom na železniški most je obrnil nase pozornost javnosti. Z uničevanjem je ta moč začel svojo politično delovanje, uničenje evropskih narodov je njegov današnji cilj. Ze pod Leninovim gospodarstvom je zavzemal položaj glavnega tajnika komunistične stranke. Zloglasna GPU je njegovo delo. Po Leninovi smrti je prevzel po začetnih bojih za oblast vodstvo Sovjetije v svoje roke. Po svojem namestitniku in tistu židu Kaganoviču, ki se piše prav za prav Kohnson, stoji pod vplivom židovstva. Stalin je tudi ustvaril iz rdeče smade to, kar je danes: najbolj strašno in kruto orožje boljševizma. Stalin je zagovornik mednarodne ideje boljševizma.

Izdajalci so si skrili ugrabljene milijone. Po švicarskih objavah imajo izdajalci okrog bivšega italijanskega kralja Viktor Emanuela naloženih v nevtralni Švici ogromne vsote denarja za vse morebitnosti. Na 70 raznih italijanskih imen je vložen okrog 300 milijonov frankov. Lastniki teh dobroimetij so Viktor Emanuel s 25 milijonov frankov, Badoglio z 18,5 milijonov frankov ter sin komunističnega voditelja Togliatti-ja z 10 milijonov švicarskih frankov. Med imeni lastnikov dobroimetij se nahaja tudi ime sedanjega mornariškega ministra Bonomi-jeve vlade, Sforze. Švicarske banke čuvajo razen tega v svojih trezorjih razne prevzete kasete, ki so last imenovanih oseb.

Blodnja o svetovnem gospodstvu

Najnovejše debate v angleški Spodnji zbornici so spomnile glavnega urednika švicarskega lista »Basler Nachrichten« na knjigo, ki jo je pred kakimi petdesetimi leti spisal nekdanji kanadski minister za pravosodje Mr. D. Mills, stavljajoč v isti obsežne prognoze o zavladanju sveta po Anglosasih oziroma Rusih. Pisec knjige je že takrat navajal, da je ruski politiki dobro vsako svedstvo, ki služi razarjanju in povečanju njene interesa področja in zavajevanju novih področij. Pri tem pa ne opušča nikakega načrta, ki si ga je enkrat zamislil. Trdno in neizvedljivo se odloži na poznejši in ugodnejši čas. Če bi zunanje-politični projekti Rusije dosegli kdajkoli popoln uspeh, bi ta država obsegala 17 milijonov kvadratnih milj z 900 milijonov prebivalcev. Predpogoj za uspešnost in izvedbo tako velikanskih aspiracij — kar v Petrogradu komaj prikrivajo — je polom velikobritanskega imperija. List »Basler

Spodnještajerci so vedno junaki

Spodnještajerc Gefreiter Silvester Katz, ki se nahaja na vzhodni fronti, je svojim staršem v Marburg-u (Drau), Mellingerstraße 67, poslal pismo sledeče vsebine:

Dragi moji starši!

Veseli Vaju bo, ko bosta čitala, da mi gre prav dobro. Nove kompanije sem se že nekoliko navadil. Predvsem se mi doba, da sem zopet pri pionirjih, ker to je tudi moja edina želja. Bal sem se namreč, da bi bil prišel lahko tudi v kako drugo enoto, sedaj sem pa seveda zadovoljen.

Naša kompanija je ravnokar imela nalogo, odbiti sovjete iz precej velikega mesta. Komunisti so ga namreč iznenada zasedli ponoči ter naleteli pri tem tudi na civilno prebivalstvo. Boji za posest mesta so trajali dva dni, nakar smo po hudih pouličnih bojih spodili sovražnika. Raje bi bil leto dni v najhujšem ognju, kakor pa en dan v pouličnih bojih.

Pri tej priložnosti sem prvič videl, kaj pomenja rdeča vojska s civilnim prebivalstvom. Pobija ga po ulicah, in videl sem mnogo te, mrličev ležati po cestah. Nekateri sovjetski vojščaki so se napravili, kakor da bi bili mrtvi, ko smo jim posvetili z našimi streli, so pa brcali z rokami in nogami.

Čiščenje takega mesta ni lahka zadeva. Preiskati in pregledati se mora vse luknje po poslopjih od kleti do podstrešja ter obrniti vsako stvar. Povsod se namreč lahko skriva rdeči vojak, ki ni močel pri umiku odnesti svojih peta in ta te lahko ustrelji, ne da bi vedel kedar. Sovjeti so bili izrinjeni iz mesta ter pognani nazaj v svoje postojanke z velikimi izgubami, medtem, ko pri nas ni bilo izgub kljub hudemu artilerijskemu ognju.

Upam, da bom imel srečo tudi odslej. Danes, ko Vama to pišem, sem zopet v mirnejšem kraju ter pri uživanju žganjice.

Zvedel sem, da bombardirajo sovražniki našo lepo mesto Marburg. V slučaju da bi bombe porušile našo hišo, Vas prosim, da mi pošljete brzojavno vest ter policijsko potrdilo, da ste zbombardirani, ker dobim v takem primeru kratek dopust, da Vam pomagam kolikor je v mojih močeh.

Zagotavljam Vama, da mi ne manjka ničesar. Popolnoma sem zadovoljen, prav poseben sem pa zdrav.

Sprejmita lepe in srčne pozdrave od Vajega sina

Silvestra.

Pismo, ki smo ga dobili od staršev v originalu, je neizpodbiten dokaz, da se spodnještajerski vojak bojujejo siki svojim očetom v prvi svetovni in v vseh prejšnjih vojnah, kadar je šlo za njihovo domovino, z velikim junaštvom poštvalnostjo in zvestobo, ker so sinovi junaškega, vojaškega naroda. Vsebinska pisma je hkrati zgovorljiv dokaz, kako postopajo sovjetske čete v krajih, ki jih zasedajo, z neoboroženim civilnim prebivalstvom, z ženami, dekleti, otroci in starimi ljudmi.

Nachrichten«, ki osvežujejo te spomine, piše med drugim sledeče: »Položaj ob kraju zadnjega stoletja, kakor ga je predstavil v svoji knjigi David Mills, se je, po vseh znakih sodeč, zopet povrnil, z dodatkom, da je razvoj sovjetskih sil silnejši in agresivnejši kakor so bile ruske sile nekoč.«

V tem primeru je postalo aktualno zopet vprašanje, da-li naj zavladajo na svetu Anglosasi ali Sovjeti. Stahnovi načrti o zavladanju vsega sveta so izven debate. Ravno tako jasno je, da razpada Velika Britanija. Nemoč angleške zunanje politike je prišla v predbožičnih parlamentarnih debatah tako razločno do izraza, da vlada danes v vseh angleških političnih krogih na mesto božičnega in noveletnega razpoloženja velika pobitost in zaskrbljenost. V Beki hiši v Washingtonu pa sedi mož, katerega aspiracije po svetovnem gospodstvu v ničemer ne zaostajajo za Stahnovimi. Oba imata in zasledujeta enake svetovno politične blodnje. Izbiti jima vse to iz njunih glav, je velika politična naloga nemškega ljudstva.

Bilder aus dem Kriegsgeschehen

So begann der Angriff im Westen

Von Kriegsberichtler Brünig

(PK) Die Eifelfront ist erwacht. In den nächsten ersten Stunden des 16. Dezember eröffneten mehrere hundert deutsche Batterien schlagartig das Feuer gegen die amerikanischen Linien. Im Dämmer des wolkenlosen Tages erhoben sich Panzergrenadiere, Volksgrenadiere, Grenadiere und 77-Männer aus ihren Stellungen und begannen den Kampf. Die schneebedeckten Berge der rauhen Eifel wurden lebendig, nachdem sie wochenlang am Rande des Kriegsgeschehens gelegen hatten. Trotz der ständigen feindlichen Luftaufklärung trotz der Hunderte von feindlichen Maschinen, die täglich über dem westdeutschen Gebiet flogen, war es der deutschen Führung gelungen, in dem straßenarmen Gebiet zwischen der Rur und der Mosel Kräfte für den eigenen Vorstoß bereitzustellen, ohne daß der Gegner eine frühzeitige Kenntnis von dem deutschen Vorhaben gewonnen hatte. Auch den deutschen Soldaten war es unbekannt geblieben. Unter einer Decke des Schweigens waren die Vorbereitungen getroffen worden, welche die Spannung der Soldaten der Westfront lösen sollten.

Seit Wochen kämpft der deutsche Soldat im Westen mit einem verbissenen Trotz, der von einer ständigen Hoffnung genährt wurde, die ihre Wurzeln in einem unerschütterlichen Glauben hat. Mochte der Amerikaner und der Engländer noch so mit seinem Material protzen, das Selbstbewußtsein des deutschen Soldaten ist geblieben. Er fühlt sich als Einzelkämpfer jedem Gegner überlegen, und er harret auf den Augenblick, wo er der Welt zeigen könnte, daß er trotz aller Rückschläge in den vergangenen Monaten der gefährlichste Angreifer geblieben ist. Welches Leuchten ging über das Gesicht der Männer, als sie den Befehl ihres Generals hörten: »Steht wie die Elchen, kämpft wie die Löwen!« Welchen Weg die sich neu anbahnende Phase des Weltkrieges nehmen wird, weiß der Soldat nicht, aber er ahnt, daß den schwer ringenden Teilen unserer Westfront durch den Angriff eine neue Aufgabe

Bolschewistische Gefangene eingebracht
Bolschewistische Gefangene aus den Kämpfen letzten Tage werden in Nordnorwegen zurück-

Vom Kampf östlich Aachen
An einem Abschnitt dieser jetzt wieder im Mittelpunkt härtester Kämpfe stehenden Front verläuft die deutsche Stellung dicht am Ufer eines Flusses. — Zwei Vorposten nehmen in einem Unterstand Deckung vor feindlichem Beschuß.
PK-Kriegsberichtler Bauer (Sch)
Kampf an der Saar
Leichte Flak sichert eine Straße auf den Saarhöhen gegen die immer wieder anretrenden feindlichen Tiefflieger.
PK-Kriegsberichtler Schürer (Sch)

Entlastung gebracht wird, daß durch ihn das Schicksal des Reiches, insbesondere das des Rheinlandes stärkstens beeinflusst wird. Der Soldat spürt, daß er nicht mehr der Amboß ist, auf dem sich die Materialmassen austoben, sondern daß er zum Hammer wird, der die Anbeter des Materials schlägt. Dieses Bewußtsein verleiht ihm einen ungeheuren inneren Schwung, reißt ihn weiter und gibt ihm höchste seelische Kraft, die ihn zu größter Leistung befähigt.

Der sonnige Dezembertag sah nur helle Gesichter. Die Fahrer der Nachschubkolonnen sahen freier hinter ihren Steuerrädern, die Berge schienen nicht so hoch, die Strecken nicht so lang. Der deutsche Soldat sah nur die Kolonnen und Fahrzeuge, ein Bild, das in ferne Erinnerung noch vorhanden war, dessen Verwirklichung er aber immer wieder erträumt hatte. Die Dörfer und Städte verschwanden. Das innere Feuer war stärker als das körperliche Auge. Tausende von Grenadiern blickten von »V-1«-Geschossen nach, die an diesem Tage besonders oft ihren Weg nach Westen suchten. Ich selbst sah innerhalb kurzer Zeit mindestens 20 derartige Geschosse mit leuchtendem Feuerschweif am Horizont verschwinden oder hörte ihren sich entfernenden Orgelton.

Unterdes hatten die Angreifenden Verbände bereits die ersten Kilometer hinter sich gebracht. Der Gegner wurde vielfach überrascht. An einigen Stellen setzte er sich verzweifelt zur Wehr. Baumstämme und Minen mußten umrängen und von nachfolgenden Truppen beseitigt werden. Amerikanische Panzer griffen in die Kämpfe ein, von denen jedoch eine Anzahl mit Nebkämpfmitteln erledigt wurde. Auf den höchsten Erhebungen der westlichen Eifel versperrten Schneeverwehungen die stellenweise bis zu einem Meter hoch lagen. Die Straßen Schaufelkolonnen wurden eingesetzt; war ein Weg versperrt, fand sich ein neuer.

PK-Hoett/TO-EP (Sch)

Eine SMG-Stellung an der Rur

Einem Flüßchen im Kampfraum Aachen, dessen Name in den Wehrmachtberichten der letzten Tage und Wochen immer wiederkehrt.

PK-Kriegsberichtler Bauer (Sch)

Der Weg nach vorn

Durch zerschossene Städte und Dörfer führt im Kampfraum östlich Aachen der Weg der Grenadiere in ihre vordersten Stellungen.

PK-Kriegsberichtler Scheck (Sch)

An der Front brach das Bild der sich aneinanderreihenden Kolonnen nicht ab. Dörfer, Wälder und Straßen waren belebt von feldgrauen Männern, während auf den Feldern die Flakartillerie die deutschen Marschbewegungen gegen Luftangriffe schützte. Jagdbomber ließen anfangs auf sich warten, kamen aber dann in rauen Mengen, nachdem die deutschen Kolonnen erkannt waren. Sie stürzten sich auf die Straßen, warfen ihre Bomben auf einzelne Gehöfte und jagten ihre Geschosse in Verkehrsstockungen. Während des ganzen Tages ließ die feindliche Lufttätigkeit nicht nach. Deutsche Flak und deutsche Jäger setzten den Spitfires, Lightnings und Mustangs erheblich zu. Ich beobachtete, wie bei einem feindlichen Jagdbombenangriff auf eine Straßenkreuzung innerhalb von drei Minuten mindestens sechs Flugzeuge abgeschossen wurden. An anderer Stelle wurde der Abschluß von sieben Maschinen freudig begrüßt.

Trotz aller Lufttätigkeit aber kam der Verkehr auf den Straßen nicht zum Erliegen. Im Gegenteil, in den Pausen der Ruhe bemühten sich die Fahrer doppelt, weiterzukommen. Grenadiere und 77-Männer warteten bis zu den Schenkeln im schlammigen Dreck der schneeigen Straßen. Die Panzerfaust am Fahrrad und den Panzerschreck unter dem Arm oder auf dem Rücken, stürmten sie in ihren Schneejacken oder in ihren Tarnanzügen vorwärts, an ehemaligen feindlichen Panzersperren und Panzerwracks und an verbrannten Fahrzeugen vorbei. Einige finnische Soldaten machten erbeutete amerikanische Fahrzeuge, die alle den großen Stern trugen, flott und hielten mit ihnen den Anschluß an die Vorausabteilungen der Volksgrenadiere, die bereits den Übergang über die Rur erzwungen hatten, die nach dem Weltkrieg mehr als 20 Jahre die Grenze zwischen Belgien und Deutschland gewesen war. Ihnen entgegen zogen die ersten Gefangenen.

Die ersten Schritte auf dem neuen Wege, der

entgegengesetzt der östlichen Marschroute der Alliierten verläuft, sind getan. Sie waren nicht zögernd, sondern hart und bestimmt. Der deutsche Grenadier weiß sehr wohl, daß sich der feindliche Widerstand verschärfen wird, daß der Feind ihm alle Kräfte entgegenstellen wird, doch klingt in seinen Ohren ein Wort, das nach den Tagen schwerster Verteidigung trotz aller Ungewißheit über das »Wie« und »Wohin« des Weges wie Musik in seinen Ohren klingt: Vorwärts!

POLITISCHE BELEZKE

□ Pakt Stalin-De Gaulle. V Moskvji so nedavno uradno objavili podpis zavezniškega in pripomočnega pakta med vlado Sovjetske Unije in začasno francosko vlado De Gaulle-a. Objava pravi, da se bo besedilo pakta razglasilo posebej. Časopisna poročila namigujejo, da je bilo potovanje generala De Gaulle-a v Moskvo veliko večje politične važnosti, kakor Churchillovo potovanje v Pariz. To, kar ni uspelo Churchillu je dosegel Stalin. Večkrat je kulikor toliko svojo vpliv v Franciji, ki bo za nadaljnji razvoj evropske politike izoliral Anglijo ter jo držal izrinjeno iz kontinentalnih političnih stvar.

□ Cangkajšek in komunisti. Kakor poročata soglasno londonska poročevalna služba in Associated Press, se je Cangkajšek v načelu izjavil pripravljenega, sprejeti komunizem v svojo vladno ter jih pritegniti kot sodelavce v vojaške zadeve.

□ Stimson o zahodni fronti. Vojni minister Zedinjenih držav Severne Amerike Stimson je nedavno priznal, da ni možno ugotoviti nikake slabitve nemških bojnih črt na zahodni fronti. Angličani in Kanadčani imajo sedaj opravka z močvirji in jeziki, ki so jih ustvarili Nemci s poplavljanjem področja ob zlivu reke Rhein.

□ Nemci so prokleto žilavi. List »News Chronicle« poroča, da je izjavil na neki konferencijski generalstabi šef letalstva Zedinjenih držav Severne Amerike, general Arnold, siedeč: »Besedice o vojaškem in moralnem polomu Nemčije naj končno neha. Mi smo napadali nemške tovarne, kolodvorne, kanale in vse možne važne naprave, in kljub temu se bojujejo Nemci naprej. Nemci so res prokleto žilavi.«

□ Romunija izročena židom. V Romuniji so razveljavili vse Antonescove zakone, naperjene proti židom. Židje se bodo sedaj zopet vrnili v državno službo, vrnili jim bodo pa tudi zaplenjena premoženja.

NOVO LETO

ZNANSTVENA DOGNANJA O IZVORU, NASTANKU IN PROSLAVLJANJU NOVEGA LETA IN NOVOLETNIH OBICAJEV.

Prvi dan v letu ali pričetek leta imenujemo Novo leto, kar predstavlja za kristjane ime 1. januarja že izza časa, ko se je leto pričelo še z drugimi mesečnimi podatki. Proslavljanje Novega leta je cerkev prevzela v 6. stoletju kot dodatek poročila Lukeža (2, 21) o obrezovanju in dajanju imena, ki se je izvršilo po židovskem obredu osmi dan po rojstvu, kar so preložili na osmi dan po Božiču, ne da bi bili pri tem mislili na kako povezanost s pričetkom leta. Taka zveza je nastala nekoliko pozneje.

V stari Japonski so obhajali Novo leto kot dan vzajemnega obdarovanja ljudi. Tudi stari Perzijci so se na dan Novega leta obiskovali in obdarovali. Stari Rimljani so priključili Novo leto svojim praznikom Saturnalijam. Tudi pri njih so se obdarovali prijatelji in znanci s sladkarijami, svetilkami, kupicami ali denarjem. Stari Rim je obhajal Novo leto z hrupnimi veseljami. Udeležba kristjanov na teh precej razposajenih zabavah je trčila na odpor v lastnih vrstah. To je bil vzrok, da so prirejali ravno na Novega leta dan resne podvige o pokori in kazni, obsojajoč darila ter priporočajoč dajanje milodarov. Toda vsa graja in vse prepovedi niso koristile. Cerkev je radi tega sama uvedla obhajanje Novega leta, takozvano veselico norcev.

Vkljub vsemu odporu, ki je trajal dolgo časa, so se ohranile praznovanje Novega leta, kakor so ga obhajali stari Rimljani z voščili, darili, petjem, plesi, igrami, povorkami, preoblačenjem in pojdinami vse do današnjega dne. Tem oblikam praznovanja, ki so jih ohranila izročila, so ljudstva dodala še marsikatero praznoversko opravilo in povpraševanja usode posebno med podeželskim ljudstvom z običaji, ki imajo svoj ko-

ren v simboliziranju sončnega obrata ter s tem povezane vere v zlobne duhove.

Najbolj ohranjena razširjena in trda je novoletna navada, ki jo poznamo vsi, da voščimo na zadnji dan v letu točno ob udarcu ure 12 svojcem, prijateljem in znancem vse najboljše v novem letu.

V 15. in 16. stoletju so se posluževali tiskanih, lesenih ali pa kovinastih novoletnih voščil. Pozneje so jih zamenjala obširna voščilna pisma, in v najnovejšem času posebne novoletne karte.

Nekoč so ob novem letu vodili učitelji povorke šolske mladine, prepevajoč novoletne pesmi.

V Švici izhajajo ob novem letu takozvani novoletni listi splošno izobraževalne vsebine, ki jih urejujejo in izdajajo umetnosti in znanosti naklonjene privatne družbe. Izvor te novoletne navade je v Zürich-u, kjer so do sredine 13. stoletja imeli takozvani kroški prijateljev in poklicnih združenj svoje pivniške prostore, vzdrževane po članskih prispevkih. Te prispevke so pobirali ob novem letu otroci, za kar so bili pogoščeni. Mestna knjižnica, ki je imela tudi tak klubski lokal, je leta 1644. dala otrokom namesto jedil tiskano brošuro. To je bilo rojstvo otroškega novoletnega lista. Temu vzgledu so sčasoma sledile tudi ostale družbe. Začetkom 19. stoletja je ta navada prešla na druga mesta nemškega dela Švice in danes izhajajo novoletni zvezki z bogatim gradivom lokalnega in splošno koristnega značaja.

Novoletno noč držijo ljudski običaji najbolj pripravno za ugotovitev bodočnosti v prihajajočem letu. Vliivanje, svinca igra pri tem prvo vlogo. Ponekod preganjajo to noč tudi zlobne duhove in demone, in sicer z velikim hruščem, s streljanjem in našemljenjem.

Par minut pred polnočjo se je gostilničar približal luči, ki je razsvetljevala plesne prostore ter čakal, da bo stenska ura bila dvanaesto uro ob polnoči. Utihihla je vsa dvorana ter napeto čakala. Moški in ženske, fantje in dekleta so se poprijeli za roke. Tudi zaročenca sta si prav krepko stisnila svoji desnici. Ko je istočasno s cerkveno stolpno uro začela gostilniška stenska ura udarjati dvanaesto uro, je gostilničar ugasnil luč. Polglasno so vsi ljudje šteli niene udarce do dvanaest, nakar so si med stiskanjem rok in menjanjem poljubov medsebojno voščili srečo v ravnokar začetem novem letu. Oba zaročenca sta se dostojno in lepo objela ter voščila eden drugemu samo dobro in lepo.

Ko je po tem dogodku gostilničar zopet napravil luč, je iznenadno padla v nezavest in se zrušila raz svojega sedeža poleg svojega zaročenca sedeča srečna nevesta. Prikočili so ženini, starši in vsi bližnji gostje, hoteli jo dvigniti in ji pomagati. Odnegli so jo v stransko sobo, položili na ležišče ter poskušali spraviti k zavesti. Izgledala je kakor v spanju. Ves trud in vsa domača sredstva niso pomagala. V četrt uri so v največjo žalost ženina in staršev ugotovili, da je zaspala za vedno. Dva dni nato so jo na domačem vaskem pokopališču položili v temno zemljo.

Tako je v novoletni noči končalo dekle, ki je stalo šele na pragu življenja in ni do takrat poznalo nikakih večjih življenjskih težav in nesreč. Naključje so po mnenju starih ženic in vaških modrijanov hotela, da jo je ravno ob nastopu novega leta obiskala nevidna čarovnica, ki jo je usmrtila brez boleznih, brez bolečin ter s tem izvršila svoje poslanstvo. Naloga čarovnic, ki so zlobne in hudobne, kakor so tudi dobre in koristne, so, da razen svojih na vso leto razdeljenih opravi, uničujejo ali pa osrečujejo tudi v novoletni polnoči ljudi, ki jim je namenjena sreča ali nesreča.

Vino v spodnještajerskih novoletnih šegah

Ker je naša lepa zelena Spodnje Štajerska dožela vinogradov, je umevno, da je pripisovalo spodnještajersko ljudstvo vinu vedno in povsod veliko važnost. Nižje opisane, z vinom povezane šege so se ohranile v večji ali manjši obliki v nekaterih krajih vse do današnjega dne.

Blagoslovljeno vino, ki ga pijejo v malih količinah ob velikih in pomembnih dogodkih, kakor pri rojstvu, krstu, birmi, zaroki, poroki, slovesu, potovanju, svidenju, godovanju, obisku, bolezni, smrti itd., uživajo po nekod tudi na dan novega leta.

Nekateri vinogradniki Spodnje Štajerske vlijejo na novega leta dan v vsak napolnjen vinski sod nekoliko kapljic blagoslovljenega vina. Istočasno pokškopirajo z blagoslovljenim vinom tudi svoje vinograde. Oboje prinaša dobro vinsko letino.

Znane so vasi Spodnje Štajerske, kjer dajejo na novega leta dan vsem domačim živalim, počenši od konja, pa do psa in mačke, med mleko ali vodo pomešanega blagoslovljenega vina Živali, ki ne bi dobile takega vina, bi tekom leta lahko zbolele in poginile.

Ob nastopu novega leta si je podeželsko ljudstvo v nekaterih krajih umivalo roke do lakta s blagoslovljenim vinom, ki ga je dolilo topli vodi, kar jim je ohranilo vse leto potem zdrave in krepke delovne roke.

V kopalno vodo za dojenčke prillivajo nekateri ljudje na prvi dan v letu par kapljic blagoslovljenega vina, kar pospešuje rast in razvoj.

Z blagoslovljeno vodo pokškopirajo na novoletno noč okrog hiše, da tako odganjajo čarovnice, da ne merejo bližu, ker bi drugače s svojimi čarovništvami ravno v novoletni noči lahko škodovali ljudem in živalim.

V nekaterih vaseh vlijejo v novoletni noči med silvestrovanjem zaljubljenim in zaročenim parom skrivoma v pljačo par kapljic blagoslovljenega vina, kar prepreči vsak morebiten razdor ljubzenskega razmerja.

Novoletna noč ima po mnenju nekaterih prebivalcev v hribovitih vaseh Spodnje Štajerske toliko tajinstvene moči, da se lahko spravi s par kapljicami blagoslovljenega vina na pravo in pošteno pot vsakega zakonskega moža, ki je postal nezvest svoji ženi. Zadostuje, če popije med 12 in 1. uro ponoči, ne da bi znal, 3 do 4 kapljice, kar morajo preskrbeti prevarane zakonske žene ali pa njihove matere.

Žene, ki jih stvarstvo ni obdarilo z materinsko srečo in si iste želijo, pijejo po nekod z uspehom v Silvestrovi noči skupno s svojimi možmi toliko blagoslovljenega vina v kuhanem stanju, da so veli skupaj vinjeni. To se mora izvršiti seveda na način, da zakonci ne vedo, da so pili kuhano blagoslovljeno vino.

Začetek leta nekoč in danes

Začetek leta se ravna po štetju časa. Stari Rimljani Cezarjeve dobe so imeli novo leto 1. marca. To velja tudi za Ruso do leta 1250. Bizantinci so imeli 1. september za začetek leta. Tudi Rusi so od leta 1250. do 1700. imeli 1. septembra novo leto.

V srednjem veku so novo leto določali po škofijah in deželah. Največ dežel in škofij je praznovalo novoletni dan dne 25. marca in 25. decembra.

Dežele današnje Nemčije so uvedle 1. januar za začetek leta šele leta 1500. do 1556. Nemčiji je sledila Francija leta 1563. 1553. španska Nizozemska, 1579. Lothringen 1749. Firenca, 1753. Anglija in 1797. Benetke. Danes obhaja večina kulturnih narodov 1. januar kot novo leto in začetek leta. Pripadniki kopske vere imajo 1. avgusta začetek leta, kristjani Sirije 1. septembra. Nestorijanci in Jakopiti obhajajo prahod starega v novo leto 1. oktobra po Julijanskem koledarju.

Stari Rimljani so obhajali prvi dan v letu, ko je v poletnem času bila polna luna. Na Kitajskem imajo novoletni dan po mlaju, v času, ko stoji sonce pod vodarjem, kar je med 20. januarjem in 18. februarjem. Kakor Kitajci, tako so tudi Japonci določali svoj začetek leta in sicer vse do leta 1872. Na Koreji so tudi šele leta 1892. po vzgledu Japonske določili novoletni dan. Od Mohamedancev obhaja samo Perziji takorvani »Nauruse« ali novo leto na dan, ko spomladni sonce ekvator ali ravniki.

Vaška veselica v novoletni noči

Novoletna pravljica spodnještajerskega ljudstva

V davnih časih, ko so še imele čarovnice veliko moč in oblast nad ljudmi, sta živele v prijazni spodnještajerski vasi mladenič in mladenka, ki sta se ljubila in si bila zaobljubljena, da postaneta mož in žena. Njunj starši so bili sosedje in je bilo naravno, da je skupno preživljanje nežne otroške in šolske dobe porodilo tovarštvo, prijateljstvo ter čisto in resnično ljubezen. Mlada zaročenca sta bila pridna in poštena, uživala sta tudi temu primeren ugled. Naključje je prineslo, da sta kot kmečka otroka dveh sosedov bila oba edinca in edina naslednika kmetij svojih staršev, oboje bi se pa naj nekoč združili v eno. Starši zaročencev so bili še razmeroma mladi, čili in zdravi, kar je dalo povod, da se jima ni mudilo s sklepanjem zakonske zveze in to tem manj, ker je bilo to povezano s prevzemom posestev. Obe domačiji sta se vzajemno podpirali v svojem delu in ničesar ni kalilo prijateljskega sosedstva.

Neke novoletne noči so se nahajali prebivalci dotične vasi v domači vaški gostilni, kjer so pričakovali v vselem razpoloženju zaton starega in nastop novega leta. Svirala je vaška godba, ljudje so jedli in pili, prepevali in plesali, stari kakor mladi. Bili so najboljše volje, kakor je to navada pri silvestrovanju. Da sta se nahajala na veselici tudi naša zaročenca in se prijetno radovala vesele prireditve, je umevno. Uživanje izbranih jedi in dobrega spodnještajerskega vina je prihajalo do izraza v vedno glasnejšem pogovoru in v vedno bolj živahnem plesanju. Gostilniški prostori so bili nabito polni, manjkalo tudi ni gostov iz sosednjih manjših vasi, kjer niso imeli vsakoletne silvestrovo veselice. Petle in vriskanje se je stopnjevalo od ure do ure.

Snubitev v novoletni noči

UMNI KMETOVALEC

Gnojnica je dragoceno gnojilo

Bilo je pred leti v prijaznem trgu naše lepe Spodnještajerske, kjer je zahajal mlad samkel sodnik v hišo trškega župana, trgovca in posestnika. Mlad mož, ki še ni služboval dolgo v dotičnem kraju, je bil do ušes zaljubljen v županovo dvajsetletno Vero in nič manj v njeno devetnajsetletno sestro Nino. Obe hčerki sta bili pešni, lepi in godni za možitev. Naključje je hotelo, da se ni zagledal in zaljubil samo sodnik v obe sestre, temveč tudi sestra sta ga radi imeli. Nobena ne bi bila odklonila njegove snubitve. Dobrodošel gost je bil v očeh župana in njegove žene odgovarjajoč pripravnik za bodočega zeta. Vsa družina, posebno hčerki in mati, so nadovedno pričakovale, katero od obeh sester si bo izbral in zasnubil. Prav težko in nerodno je zaljubljen mož prikrival svoja srčna čuvstva do obeh sester. Nihal je neodločno med Vero in Nino ter odlagal snubitev, igrajoč se samo prijatelja. Prav težko so vsi skupaj pričakovali dneva, ko bo zaprosil za Verino ali Ninino roko. Dogovorjeno so imeli, da sprejme ponudbo tista, ki si jo bo sodnik izbral, ne da bi to pri nezasnubljeni sestra, materi ali očetu povzročilo kako nevoljo ali zavist.

Čakanje na snubitev se je vlečlo mesece in mesece. Pomladi je sledilo poletje, in prišla je jesen, ne da bi se bil sodnik odločil. Sklenili sta vplovati nanj na svoj način, da bi mu olajšali očitno težak korak. Dogovorili sta se, da mora Novo leto prinesiti snubitev.

Na Silvestrov večer je sodnik spremljal Vero in Nino na plesno veselico, ki je predstavljala nekakšno »skakanje« iz odhajajočega starega v nastopajočo novo leto. Sodnik je bil stajno razpoložen, kakor sploh vsi, ki so bili na zabavi. Zanimal se je ravnokar za Vero kakor za Nino.

Vera je tekoma noči večkrat namenoma izginila iz družbe ter pustila Nino in sodnika samega. Med tem časom je Nina nalašč hvallila in opeševala lastnosti in značajne poteze svoje sestre Vere. Ko se je vrnila Vera, je na sličen način izginila Nina. Tedaj je Vera poveljevala Ninine dobre strani. Sodnik je svedra razumel, kam merita obe sestra. Prav rad bi se bil že davno odločil, ako bi ga ne bila ovirala hojčnost in neodločnost ter zaljubljenost v obe sestre.

Po dvanajsti uri, ko so si tržani že voščili srečno novo leto in sta si Vera in Nina svoja voščila potrdili z naravnost vabljenim poljubom, kar je imelo namen ojunčiti boječega in oklevajočega sodnika, se je on izognil zadregi s tem, da je pustil sestri sami ter izginil za nekaj časa iz veselicega prostora.

To je spravilo oba dekleta do neke meje v slabo voljo. Medtem ko si je od obeh željen mlad mož hvalil svojo zaljubljenost glavo, sta sklenili sestra poskusiti na potu z veselice spraviti ga v položaj, da bo nehote in podzvestno prisiljen pokazati, katera mu je bolj pri srcu. V svojo tajnost sta pritegnili kot pomoč dva na plesu se nahajajoča trška fanta, ki sta določeno jima vloga rada prevzela.

Ko je sodnik spremljal pol ura pozneje obe sestre z veselice proti domu, je Vera tožila o glavobolu. Nina je predlagala in napravila so gredoč mah ovinek po stranski poti, kjer jim je svezrak ohladil glave ter Veri olajšal glavobol.

Bila je mrzla, temna novoletna noč, ko so korakali vsi trije po malo prehojeni, zasneženi poti med njivami in travniki izven trga, držeč se za roke ter kramljajoč o poteku veselice. Pri nekem plotu sta jih iznenadoma napadla dva za plotom skrita in s palicami oborožena moška. Med divjem, nerazločnim kličanjem sta zgrabila sodnika, ga tresla ter se pripravljala, kakor da bi ga hotela pošteno premlatiti. Pri tem sta pa sestra zakrčali ter zbežali vsaka na svojo stran. Sodnik je iz strahu padel na tla ter prosil milosti, ne da bi bil v stanju, misliti na lastno obrambo, še manj pa na zaščito ljubljenih deklet. Napadalca sta ga pustila ter letela vsak za eno sestro, ki sta kričali in bežali, kakor da gre za največjo nevarnost. Ko se je sodnik zavedal, da je minula nevarnost, se je dvignil ter jo urno popihljal proti trgu, ne da bi se brigal za usodo svojih idealov.

Po uspeli komediji navidezne napada, katerega je smatral sodnik popolnoma resnim, sta naročena napadalca vesela izginila. Vera je pa rekla Nini: »Misliha sva, da bo sodnik pritekel na pomoč tisti, ki jo ima bolj rad. Kakor si videla, je zbežal ter naju prepustil samemu sebi. Odrčem se mu!« — »Jaz tudi!« je odgovorila Nina. Nato sta obe sestre izbruhli v smeh ter bili vprani. An

Tako pri produkciji, kakor tudi pri shranjevanju gnojnice se nahajamo pred velikimi težavami. Večina gnojniških jam je premajhna, mimo tega pa še propuška. Gnojniške jame ležijo po dvoriščih navadno tako nesrečno, da se zbira vanje zlasti ob velikih nalivih vsa odvisna padavina, ki zahteva zase mnogo preveč prostornine. Če imamo torej že premajhne jame, moramo gledati predvsem na to, da nam vanje ne doteka odvisna voda. Pri izrabljanju gnojnice moramo slamo, ki naj jo prepoji gnojnica, dobro zrezati, da vpije slama čim več gnojnice. Iz gnojnice lahko napravimo »umetni gnoj«, in sicer tako, da prepojimo kakih deset meterskih stotov slame z dva in pol do tri kubičnimi metri gnojnice. Vsekakor pa moramo paziti na to, da se slama z gnojnico temeljito prepoji. Tako mešanico plastimo slično kakor gnoj, z uspehom pa bomo primestali krompirjevo ali druge rastlinske odpadke, skupno z nekaj konjskega gnoja. Pri uporabi gnojnice pa ne smemo misliti vedno na travnike, temveč tudi na tiste njive, na katerih bomo sejali oziroma gojili hitro rastoče, dušika lačne rastline, kakor so repa, sočvice itd.

Z dnevno natančno kontrolo lahko naši kmetovalci še bistveno zmanjšajo izgubo, ki jo utrpimo z našimi gospodarskimi gnojili. Zlasti kar se tiče silnega pomanjkanja dušika, bo treba zamašiti še marsikatero luknjo, iz katere romajo hranilne snovi iz naših dvorišč. Če pomislimo, da mnoge kmetije redijo po hektarju komad velike živine, potemtakem producira taka kmetija na leto za hektar celokupnega obrata okrog sto meterskih stotov in pri povečanem nastilju do 125 meterskih stotov hlevskega gnoja. V tej množini se nahaja okrog 40 do 50 kg dušika. K temu pa še pride dušik, ki ga vsebuje gnojnica.

Sveži urin vsebuje 0.9 do 1 odstotek dušika. Na liter odpade torej 9 do 10 gramov dušika. Radi tega moramo pomisliti, da je izguba spričo našnjega načina produkcije in shranjevanja naravnost ogromna.

Na mnogih kmetijah vsebuje gnojnica samo 0.25 odstotkov dušika, srednje negovana gnojnica 0.3 do 0.35 odstotkov in bolje negovana gnojnica 0.4 do 0.5 odstotkov dušika. Po komadu velike živine pridelamo torej poleg 40 do 50 kg dušika iz hlevskega gnoja še 10 do 15 kg dušika iz gnojnice. Ako še prištejemo produkcijo dušika potom leguminoz, vidimo takoj, da bi imeli danes mnogo manj skrbi, ako bi skrbneje postopali pri produkciji in shranjevanju rastlinskih hranilnih snovi.

Brez dvoma je izguba dušika pri naših domačih gospodarskih gnojilih največja. Spričo sedanjega stanja glede dobav umetnih gnojil pa je treba pomisliti tudi na ohranjanje kalija, tako v umetnem gnoju kakor tudi v gnojnici. Znano je, da so zahteve glede nadomestila kalija spričo vedno bolj razširjene kulture okopavin vedno večje. Z vsakim pospravljanjem okopavin odtegnemo zemlji gotovo množino kalija. Temu nasproti pa pri našem gnoju in gnojnici izguba fosforjeve kisline — hvala Bogu — ni tako velika. Naš hlevski gnoj vsebuje približno 0.2 do 0.25 odstotkov fosforjeve kisline. Lahko si je torej izračunati, kakšno množino fosforjeve kisline smo dali njivi z normalnim gnojenjem s hlevskim gnojem. Pri gnojnici, ki je dušikova, obenem pa tudi kalijevo gnojilo, pa popolnoma primanjkuje fosforjeve kisline. Če torej gnojimo z gnojnico, moramo fosforjevo kislino kot važno hranilno snov nadomestiti na drug način.

Samorodnice so veliko zlo

Cim je trma uš pred kakim polstoletjem uničila staro trto, ima novo vinarstvo več truda in tudi več stroškov. Staro vinogradništvo ni poznalo cepjenja odporne ameriške trne podlage s primerno domačo, žlahtno evropsko trno vrsto, prav tako pa tudi ni poznalo zatiranja novih trsnih boleznih in škodljivcev. Marsikdo si je želel poenostavljenja in pocenitve trne kulture. Navidezno pomoč so našli v več ali manj divjih trenih vrstah, katerih ni treba cepiti, našli pa so se tudi krivi preroki, ki so nevedni narod zavajali. Iz čisto spekulativnih nagibov so mu svetovali razmnoževanje ničvrednega treja tuje ga izvora, namesto najboljših, že preizkušenih domaćih trenih vrst.

Samorodne trte imenujemo na kratko samorodnice. Samorodnice so v bistvu divje ameriške trte ali križanke (hibride), raznih divjih ameriških trt med seboj (ameriko-amerikanke) ali pa križanke takih trt s kako evropsko trto (franko-amerikanke). Pri vseh prevladuje kri »divjaka«, vse dajo povprečno mnogo slabši pridelek kot naše najelabše domače trsne vrste (evropska trta = vitis vinifera).

Več ali manj so znane in razširjene samorodnice, ki rode a) črno grozdje: izabela (naravni semenjak, s krvjo od divjaka labruska in aestivalis, v Franciji od leta 1820), york madeira (nemara semenjak od izabele, othello) klinton (tirolan — znak s pomeni »križanka«, (huntington, jacquez) aestivalis x cinerea x vinifera (klinton) clinton, najbrž labruska x riparia; b) belo grozdje: noah (to je naša razvpita šmarnica, vzgojil jo je neki Wasserzieher leta 1889. iz semenja samorodnice taylor, pri nas pa jo je najbolj razširil pokojni notar dr. Gerschak v Friedau-u), delaware (rdečkasto grozdje, je pa tudi še posebna črna zvrst), elvira (često poleg noah, vzgojil jo je neki Rommel tudi iz semenja samorodnice taylor v Evropi od leta 1874.), taylor (naravna križanka labruska x riparia).

Pri nas so še znane nekatere umetne križanke, n. pr. Oberlinove, zlasti št. 595 (pripada a gamay, gamay je francoska, torej evropska črna) s črnim grozdnim sokom, zanešene iz Colmara najprej v Kollos, od tam pa med drugim tudi v naše vinorodne kraje okrog Rann-a. Stara francoska hibridizatorja Seibel in Couderc — takih veletre-

sta se na lep način izognili nesreči, da bi postali ženi strahopetnega moža.

Kedaj je začetek Novega leta pri nas in v drugih deželah?

Leto 1944. se bliža svojemu koncu in v par dneh bomo živeli v letu 1945. Pri tem bo zanimalo, v katerem času se v raznih delih sveta srečata staro in novo leto. Tako bodo na primer dežele, ki ležijo vzhodno od nas, imele zadnji dan leta 1944. že davno prej kakor dežele, ki se nahajajo zahodno od naših krajev. Na ameriški celine bodo v času, ko si bomo pri nas stiskali roke ter voščili drug drugemu srečno, zadovoljno in uspehov bogate novo leto, šele hiteli k večerjam, narkar se bodo šele pripravili, da odidejo na zabave, ki so v navadi s poslovitvijo od starega leta. Novoletna noč je v Newyorku šest, v San Franciscu, ki leži v Kaliforniji ob Tihem Oceanu, pa šest ur, namreč večer pri nas. Newyork ima

namreč v času, ko bo pri nas v zadnjem dnevu meseca decembra ura štirindvajset ali dvanajst o polnoči, šele šeste ure zvečer. V Kaliforniji je pa takrat šele tri popoldne.

Na Daljnem vzhodu pa hiti čas pred nami. Ko bodo pri nas udarjale ure dvanajst o polnoči ter naznanjale nastop novega leta, bodo japonski kmetje, delavci in nameščenci že vstajali. Na visokih vrhovih Himalaje in Tibeta bo pa takrat že sijalo sonce. Japonske ure, ki jih imajo širom daljnega vzhoda, bodo kazale peto uro jutraj. V Avstraliji bo ljudstvo v tem času že zopet naspano in sploščeno, če bo slučajno obhajalo prehod leta ali novo leto.

Če gledamo po atlasu ter potujemo z našimi mislimi iz Avstralije še kakih tisoč kilometrov dalje na vzhod, najdemo otočje Chatham, kjer leži takozvani Novoletni otok. To ime je otok dobil, ker ima na vsej zemeljski obli najprej nastop novega leta. Tu se namreč sreča prvi dan novega leta z zadnjimi minutami odhajajočega starega leta.

ničarjev je i drugod, sta vrgla v svet na stotine svojih križank, ki imajo vse skup morda kako znanstveno vrednost, splošnosti pa vobče silno škodujejo. Skratka: Hibridizatorji so pač vzgojili marsikatero dobro trsko podlago, toda uporabe sorte, ki bi se mogla kosikar toliko kosati z dobro evropsko trto (vitis vinifera), pa nobene.

Na Spodnjem Stajerskem imamo po vinogradih, žal, še mnogo samorodnic. Trenutno imamo vsled vojne važnejša opravila, toda po vojni bomo morali z vso doslednostjo iztrebiti ta plevel ter nadomestiti samorodnice z našo zlahno vinsko trto. Pomisliti je samo treba, da je že bivša jugoslovanska državna uprava prepevedala z zakonom razmnoževanje in sajenje samorodnic. Nobene dvoma ni, da bo Velika Nemčija po vojni tudi na Spodnjem Stajerskem napravila v tem oziru red. Samorodnice so in ostanejo najhujši in najnevarnejši vinogradski plevel. Pred izbruhom vojne je akcija za krčenje in precepljevanje tega plevela tu in tam napredovala, vendar vobče mnogo prepočas. Eden izmed predpogojev regeneracije našega vinogradništva je brez dvoma iztrebljenje zloglasnih samorodnic.

GOSPODARSIVO

Nemško gozdno in lesno gospodarstvo

Nemčija predstavlja v svojem gozdarskem gospodarstvu pravicato znanstveno gozdarsko raziskovalnico. Nemški gozdovi se smatajo sestavnim delom dragocenega narodnega bogastva ter se z istimi tudi temu primerno postopa in gospodari. Gozdarski strokovnjaki in gospodarstveniki so z veliko ljubeznijo in trudom izumili in sestavili načine izkoriščanja gozdov, ki omogočajo narodu koristi, ne da bi pri tem trpeli gozdovi prekomerno škodo. To je kljub stalnemu dviganju povtršnje lesa ohranilo v zadnjih sto letih površino nemških gozdov nezmanjšano, tako da se šteje Nemčijo še danes med države, ki posedujejo gozdove in z njimi povezano lesno gospodarstvo.

Da je velikonemško gozdno in lesno gospodarstvo v stanju, danes kriti vse ogromne potrebe, ki jih zahteva današnja vojna, gre zaslugi v prvi vrsti dejstvu, da se je že od nekdaj podvzelo vse, kar je bilo v interesu ohranitve in vzdrževanja ter pospeševanja gozdarstva. Medtem ko se je v prvi polovici 19. stoletja uporabilo samo 15% letno posekanega lesa v koristne svrhe, je ta potrebnost dosegla danes 90%. Uporabna možnost lesa je danes mnogostranska. Dnevno se pojavijo nova področja, ki potrebujejo les. Gradbeni les potrebujemo v prvi vrsti za gradnjo barak in podobnih bivališč za oboroženo silo, nadalje za vojno-industrijske obrate, vojaške utrdbe, letalsko-zaščitne ukrepe itd. Drogi omogočajo poročevalsko službo oboroženi sil, državi in gospodarstvu. Železnice zahtevajo neprestano dobavo železniških pragov. Listnato in iglasto drevje navadne kakovosti gre v velikih količinah za izdelovanje zabojev, sodov in škatal. Važen je tudi jamski les za izdelovanje lat. Letalska industrija potrebuje les za opremo letal, industrija vagonov in ladjedelnice so velepotrošniki lesa. Isto velja za puškina kopita, držaje ročnih granat, drva za kurjenje generatorjev in tankov. Iz lesa izdelujejo danes vlakno za tekstilno blago vseh vrst vključno umetne svile, nadalje umetno kost, umetno smolo, papir, špirit, sladkor, oglje, strojila itd.

Za gojitev, vzdrževanje, sekanje in predelovanje lesa za njegove mnogostranske potrebe skrbijo skrbni kmetje, drvarji, ročni delavci itd., gledajoč, da se izrablji v koristne svrhe vse do slahernega odpadka. Les v uporabi in kurilne vrste pripravljajo in sortirajo kar na licu mesta v gozdovih ter ga pripravijo za odpremo. Glavna je, da se v gozdovih pripravljen les odpremi pravočasno v predelovalnice. Vihovni državni gozdarski urad vidi v tem eno najvažnejših nalog. Pri tem opravlja nemško podeželsko ljudstvo velik delež.

Strumno opravljanje nemškega gozdarstva jamči, da bo zmožlo tudi po vse svoje naloge in da bo ostal kljub temu še nadalje življenska in kulturna dobrina nemškega naroda. Intenzivnemu izkoriščanju gozdov stoji nasproti še nadalje intenzivna skrb in zaščita gozdov, in sicer v izboljševanju vrst drevja, v skrbni za mlad drevni naraščaj itd. Razen povedanega se vršijo nova pogozdovanja izven gozdnih ploskev, Cini vrednejši bo les kot ena najvažnejših surovin

sedanjosti in bodočnosti, tem bolj se vpostavlja znanstveno raziskovanje lesa, ki ima že danes sto raziskovalnih zavodov.

Industrija steklenih izdelkov v Sudetengau-u

V Sudetengau-u imajo industrijo steklenih izdelkov, ki sloni na domačem izdelovanju, akoravno so za razne panoge že davno uvedli tovarniški način produkcije. Izdelovanje se vrši doma večinoma še po starokopitnih metodah, ki so se prevzele od generacije do generacije. Če običajno izdelovalce steklenih izdelkov krog Eisenboda, najdemo v njihovih delavnicah ali domačih gospodinjstvih zaposlene delavce, ki so večinoma člani domače družine vključno otrok. Moški opravljajo dela, ki zahtevajo večjo spretnost in moč, medtem ko vršijo ženske in otroci lažja dela. Danes je tamkaj zaposlenih nekaj stotin tvrdk, ki zaposlujejo v normalnih časih več tisoč na svojih domovih delujočih delavcev in delavk.

Karakteristično znamenje steklenih izdelkov sudske industrije je organizacija izdelovanja. Najvažnejša oseba v izdelovanju je založnik. Pri tem ne gre za založnika v pravem smislu besede, temveč za dejanskega izdelovalca steklenih izdelkov, ki je bil v največ primerih preje sam delavec v izdelovanju steklenih izdelkov in zaposluje sedaj gotovo število ljudi. Delokrog založnika je v tem, da sestavi v isto različnih vzorcev, ki jih predloži eksporterju. Če odgovarjajo vzorci, mu eksporter da naročilo. Sedaj ima založnik skrb, da si nabavi potrebne surovine iz glazur, ki jih da svojim delavcem v svrhu skupne predelave oziroma izdelovanja naročenih predmetov. Na ta način predelano steklo vrnejo delavci zopet založniku z oblikami vred, v katerih so ga stiskali, za kar dobijo primerno plačilo v smislu dogovora. Nato pridejo ti polfabrikati zopet v delo drugim domačim delavcem, ki opravljajo oplemenjevalna dela, kakor sta na primer brušenje in poliranje. Vrnjene oplemenitene steklene izdelke odda nato zopet dalje v domače delo v svrhu izvedbe raznih ročnih del, kakor je na primer okrašanje s slikami in podobno. Ves čas, dokler traja izdelovanje blaga, financira založnik vsa izdelovalna dela.

Sudetsko domače izdelovanje kratkega steklenega blaga se nanaša na bisere, gumbce, prstane, imitacijo zlahnega kamenja itd. Razen tega spada med te izdelke tudi izdelovanje nepristnih uhanov, zaponk, zapestnic, okrasov ter raznih drugih predmetov iz kovin, kombinacij kovin, stekla, celuloide, galalita in podobnega. Stekleno blago izdelujejo večinoma v protektoratu, kjer ga tudi oplemenitijo, medtem ko izdelujejo nepristne okraske v glavnem na področju Gablonz. Surovine dobavljajo steklarne v protektoratu in Sudetengau-u.

GOSPODARSKE VESTI

× Turčija kupuje železniški material v Ameriki. V New York sta dopotovala dva zastopnika turške vlade v svrhu nakupa železniškega materiala za turške državne železnice. Kredit, ki jima je na razpolago, znaša 135 milijonov dolarjev.

× Švicarsko-turška trgovska pogodba. S 1. decembrom t. l. je potekla trgovska pogodba med Švico in Turčijo, ki sta jo obe državi podaljšali do 1. marca 1945. Zamenjava blaga se bo vršila do tedaj na podlagi kompenzacijskih poslov privatnega značaja. Do 1. marca upata obe državi na zaključek nove trgovske pogodbe.

× Gospodarstvo jugovzhoda. Dne 2. decembra 1944 so v Zagrebu zaključili običajna polletna nemško-hrvatska pogajanja, ki sta jih vodila odhoda obeh vlad. Razgovori so se vršili v duhu nemško-hrvatske povezanosti ter so bila rešena vsa pereča vprašanja.

× Važnost notranjega ladijskega prometa Nemčije, to je rečne plovbe, se najbolje zrcali v tem, da prevozijo nemške rečne ladje kako petino do šestino vsega blaga, ki ga sicer prevažijo nemške železnice.

× Samo eksport bo popolnoma zaposlil Ameriko. Tako je poročala posebna komisija Zednjenih držav Severne Amerike, ki proučuje povojno zunanjo trgovino, navajajoč, da mora do leta 1950. znašati eksport deset milijard dolarjev letno.

× Švicarske gospodarske težave. Največja švicarska industrijska tvrdka Lokomotiv- und Maschinenfabrik Winterthur je na svojem glavnem obnem zboru nedavno ugotovila sledeče: »Čim bolj se približujejo fronte mejam Švice, tem bolj rastejo težave njenega gospodarstva. Industrija je za nadaljevanje svoje produkcije navezana samo na zaloge evrovina, ki so na razpolago doma. Izključitev Švice od vseh prekoceanskih tržišč se je spopolnila. Švica je kljub samoosvojitvi, ki jo je radi vojnih razmer dosegla deloma, slej kakor prej navezana na trgovske stike z inozemstvom. Povojna doba bo stavila Švici vrsto novih problemov glede izvoza in njenega financiranja, nabave materiala, udeležbe na obnovi evropskih podjetij, ki jih je porušila vojna itd. Švica mora najti sredstva, da prilagodi višino cen lastne dežele višini mednarodne konkurence.«

MALE VESTI

AN UNSERE POSTBEZIEHER!

Im Laufe dieses Monats wird der Postbote bei Ihnen die Bezugsgebühr für den »Stajerski Gospodar« in der Höhe von RM 2.40 für das erste Halbjahr 1945 einkassieren. Bitte verweigern Sie die Zahlung nicht, da sonst das Blatt automatisch eingestellt wird. An den Verlag selbst ist kein Geld einzusenden. Jeder hier einlangende Betrag wird retourniert.

NAŠIM POŠTNIM NAROČNIKOM!

Tekom tega meseca bo poštni sel dvignil pri Vas naročnino za »Stajerskega Gospodarja« v iznosu RM 2.40 za prvo polletje 1945. Prosim, da ne odklonite plačila, ker se Vam bo drugače avtomatično ustavilo list. Založništvo ni pošiljati nikakega denarja. Vsako semkaj dospelo vsoto se bo vrnilo.

»STAJERSKI GOSPODAR«
Vertriebsabteilung

* Naši pozdravi in naša voščila Vsem našim naročnikom, bralcem, oglaševalcem, dopisnikom, sodelavcem in prijateljem želimo srečno in zadovoljno novo leto! Od srca pozdravljamo iz leta v leto naraščajoče število naših bralcev ter se jim iskreno zahvaljujemo za zvestobo in zaupanje. Posebno v letu, ki ga z našo številko zaključujemo, je število naših naročnikov izredno visoko naraslo, kar smatramo za edino pravilno in najlepše priznanje našemu dosedanemu delu in znak, da smo na pravi poti. To priznanje gre seveda vsem, ki so na kakoršenkoli način prispevali za razmah našega lista. Z novim letom stopa naš tednik v peti letnik svojega obstoja. Pri tej priložnosti zagotavljamo vsem, da bo naš trud kakor doslej tudi odslej usmerjen samo v en cilj, ki stremi za tem, da si ne ohranimo samo doslej pridobljen ugled, temveč da istega še izboljšamo, število naših bralcev in prijateljev pa še razširimo in povečamo. Uredništvo in založništvo tednika »Stajerski Gospodar«.

* Terorni napadi na mesto Marburg ter njih odmev na fronti. Gefreiter Franz Remschak, ki se nahaja v nekem lacaretu in je doma iz Windischfeistritz-a, Kreis Marburg-Land, nam je poslal pismo sledeče vsebine: »Žena mi je pisala, da je bilo bombardirano mesto Marburg, kar me je užalo. Zajela me je velika mržnja proti terorizmu naše spodnještajerske prestolnice ter se hočem bojevati zoper nje za Führer-ja in Reich do končne zmage. Petnajst mesecev že nosim sukno nemškega vojaka in prav nosen sem na njo. V »Stajerskem Gospodarju«, ki mi ga pošilja žena na fronto, sem čital, da bo naša lepa zelena Spodnje Stajerska v kratkem osvobodjena in očiščena tudi tistih elementov, ki se potikajo po naših lepih gozdovih ter delajo preglavice in škodo našim ženam in otrokom. Žal mi je, da nisem v stanju, boriti se zoper to nadlogo do umlčanja. Želim vesele božične praznike in srečno Novo leto ter pozdravim s Heil Hitler!«

* Jubilant nemškega gospodarstva. Dne 27. decembra je obhajal petinasedemsetletnico rojstva ravnatelj največje kemične industrije na svetu, I. G. Farbenindustrie, Dr. Alwin Mittasch. Mittasch je bil dolgoletni sodelavnik pokojnega talnega svetnika Bosch-a ter je imel na področju tehnike in kemije odlične znanstvene uspehe. Njemu gre zahvala, da je prišlo do izuma katalizatorja, s katerega pomočjo je znanost omogočeno izvrševati sintezo amonijaka na velikotehniški način.

KALENDER 1945

JÄNNER	FEBRUAR	MÄRZ	APRIL	MAI	JUNI
M 1 Neujahrstag D 2 Adelhard M 3 Genoveva D 4 Rigobert F 5 Eduard S 6 Dreikönig. €	D 1 Ignatius v. A. F 2 M. Lichtm. S 3 Blasius S 4 5. Sonnt. i. F. M 5 Agatha € D 6 Dorothea M 7 Richard D 8 Lambrecht F 9 Apollonia S 10 Scholastika	D 1 Bertrand F 2 Agnes S 3 Kunigunde S 4 3. Fastsonnt. M 5 Friedrich D 6 Fridolin M 7 Thomas € D 8 Johannes F 9 Franziska S 10 40 Märtyrer	S 1 Ostersonntag M 2 Ostermontag D 3 Richard M 4 Isidor D 5 Kreszenz € F 6 Sixtus S 7 Hermann S 8 Weißer Sonnt. M 9 Maria Kl. D 10 Ezechiel M 11 Leo D 12 Julius F 13 Ida S 14 Justin	D 1 Nat. Feiertag M 2 Rachilde D 3 Kreuzauff. F 4 Florian S 5 Gotthard € S 6 5. Sonnt. n. O. M 7 Stanislaus D 8 Ilse M 9 Gregor D 10 Himmelfahrt F 11 Sigmund S 12 Pankratius S 13 6. Sonnt. n. O. M 14 Bonifatius D 15 Sophie M 16 Johannes D 17 Bruno F 18 Venantius S 19 Gottlieb S 20 Mutterl. Pfst. M 21 Pfingstmontg. D 22 Julia M 23 Arno D 24 Gernot F 25 Urban S 26 Philipp N. S 27 Dreifaltigkt. € M 28 Wilhelm D 29 Maximilian M 30 Ferdinand D 31 Fronleichnam	F 1 Konrad S 2 Erasmus S 3 2. Sonnt. n. Pf. € M 4 Quirinus D 5 Winfried M 6 Norbert D 7 Robert F 8 Medardus S 9 Irmgard S 10 3. Sonnt. n. Pf. € M 11 Barnabas D 12 Leo M 13 Antonius D 14 Hartwig F 15 Veit S 16 Benno S 17 4. Sonnt. n. Pf. € M 18 Gervasius D 19 Ratbod M 20 Berthold D 21 Sonnwend F 22 Eberhard S 23 Ottokar S 24 5. Sonnt. n. Pf. M 25 Prosper D 26 Rolf M 27 Hemma D 28 Ekkehard F 29 Peter u. Paul S 30 Ehrentraud
JULI	AUGUST	SEPTEMBER	OKTOBER	NOVEMBER	DEZEMBER
S 1 6. Sonnt. n. Pf. M 2 Mariä H. € D 3 Reimund M 4 Ulrich D 5 Wilhelm F 6 Edelburg S 7 Willibald S 8 7. Sonnt. n. Pf. M 9 Anatolia € D 10 Alma M 11 Siegbert D 12 Felix F 13 Margarete S 14 Bonaventura S 15 8. Sonnt. n. Pf. M 16 Joachim D 17 Alexius M 18 Friedrich D 19 Vinzenz F 20 Volkmar S 21 Helga S 22 9. Sonnt. n. Pf. M 23 Hundstage-A. D 24 Christine M 25 Jakob € D 26 Anna F 27 Berthold S 28 Arnulf S 29 10. Sonnt. n. Pf. M 30 Ingeburg D 31 Erna €	M 1 Petri K. D 2 Alfons F 3 Gerlinda S 4 Dominikus S 5 11. Sonnt. n. Pf. M 6 Verklär. Jesu D 7 Donatus M 8 Hedwig € D 9 Erika F 10 Lorenz S 11 Helmut S 12 12. Sonnt. n. Pf. M 13 Kassian D 14 Warnfried M 15 Mariä H. D 16 Rochus F 17 Karlmann S 18 Helena S 19 13. Sonnt. n. Pf. M 20 Bernhard D 21 Irmgard M 22 Siegfried D 23 Hundst.-E. € F 24 Bartholomäus S 25 Ludwig S 26 14. Sonnt. n. Pf. M 27 Gebhard D 28 Augustin M 29 Johannes D 30 Rosa v. L. € F 31 Reimund	S 1 Ägydius S 2 Schutzengel. M 3 Seraphine D 4 Rosalia M 5 Gerald D 6 Gundolf F 7 Regina S 8 Mariä Geb. S 9 Opfersonntag M 10 Nikolaus v. T. D 11 Felix v. R. M 12 Guido D 13 Notburga F 14 Kreuzerhöb. S 15 7 Schmerz. M. S 16 17. Sonnt. n. Pf. M 17 Hildegard D 18 Richardis M 19 Lambert D 20 Eustachius F 21 Matthäus € S 22 Moritz S 23 18. Sonnt. n. Pf. M 24 Rupertus D 25 Irmenfried M 26 Meinhard D 27 Kosm. u. D. F 28 Wenzel € S 29 Michael S 30 Erntedanktag	M 1 Remigius D 2 Hildebald M 3 Gerhard D 4 Franz v. A. F 5 Meinfried S 6 Bruno S 7 Rosenkranz. M 8 Brigitta D 9 Günter M 10 Gereon D 11 Burkhard F 12 Maximilian S 13 Koloman S 14 Opfers. M 15 Theresia D 16 Gallus M 17 Margareta D 18 Lukas F 19 Petrus v. A. S 20 Wendelin S 21 22. S. n. Pf. € M 22 Kordula D 23 Severin M 24 Raphael D 25 Wolfgang F 26 Amandus S 27 Hiltrud € S 28 23. Sonnt. n. Pf. M 29 Theodorich D 30 Dorothea M 31 Wolfgang	D 1 Allerheiligen F 2 Allerseelen S 3 Hubert S 4 24. Sonnt. n. Pf. M 5 Zacharias € D 6 Leonhard M 7 Engelbert D 8 Egbert F 9 Ged. f. d. G. d. B. S 10 Andreas S 11 Opfersonntag M 12 Kunibert D 13 Stanislaus M 14 Alberich D 15 Leopold F 16 Gertrud S 17 Florinus S 18 26. Sonnt. n. Pf. M 19 Elisabeth € D 20 Edmund M 21 Mariä Opf. D 22 Cäcilia F 23 Clemens S 24 Johannes v. K. S 25 27. Sonnt. n. Pf. M 26 Konrad v. K. € D 27 Virgil M 28 Ortwien D 29 Walter F 30 Andreas	S 1 Edwin S 2 1. Advents. M 3 Franz Xaver D 4 Barbara € M 5 Reinhard D 6 Nikolaus F 7 Ambrosius S 8 Mariä Empf. S 9 Opfersonntag M 10 Julia, Judith D 11 David v. H. M 12 Kuno D 13 Luzia F 14 Berthold v. R. S 15 Christiana S 16 3. Advents. M 17 Lazarus D 18 Mariä Erwart. M 19 Friedbert € D 20 Gottlieb F 21 Thomas S 22 Berta S 23 4. Advents. M 24 Weihnachtsab. D 25 1. Weihn.-Tag M 26 2. Weihn.-Tag D 27 Johann E. F 28 Unsch. Kinder S 29 Thomas € S 30 Sonnt. n. W. M 31 Silvester

Kleinen Besitz oder Familienhaus mit Garten in der Umgebung Marburgs zu mieten gesucht, wemöglich sofort. Kossi Ferdinand, Tannenberg 13, P. Oams. bei Marburg/Drau 778-2

Kinderwagen in gutem Zustand gebe für Fahrrad oder Ziehharmonika. Nikolai 121 bei Marburg/Drau 779-4

Garten für Einsätze 2 m 1 RM hat anzulegen. Oberr. Drauweller, Marburg. Dammasse 31. 782-3

Am 20. Dezember hat ein Mitfahrer im Zuge Marburg-Steinbrück aus dem ersten Waggon teil eines Waggon's wahrscheinlich irrtümlich Aktentasche mit folgendem Inhalt mitgenommen: Akten der Neubaulitung Marburg, Mappe mit Dokumenten lautend auf Friedrich Salfer, Kleiderkarte.

Schachtel mit Rasierzeug, Augengläser usw. — Die Aktentasche mit dem Inhalt oder evtl. Auskünfte sind an Friedrich Salfer, Neubaulitung Marburg/Drau, Parkstr. 1/II, zu senden. — Die Spesen bezw. Finderlohn ist garantiert. 780-13

! O G L A S U

* Ritterkreuz za Glaise von Horstenau-a. Führer je odlikoval General-a der Infanterie Edmund Glaise von Horstenau-a, ki je bil do nedavno pooblaščen general na Hrvaškem in zastopnik nemške oborožene sile, z redom Ritterkreuz des Kriegsverdienstkreuzes mit Schwertern.

* Nov poklic — rudniški strojnik. V revirjih rjavega premoga v Egerland-u so uredili prvo poklicno šolo za rudniške strojnike. Odkar se v dnevnih kopih pridobiva premog v glavnem s stroji, potrebujejo premogovniki rokodelce za stroje. V tej novi šoli bodo izvežbali mladeniče

za rudniške strojnike, kar bo v veliki meri nadomestilo rokodelce kakor ključavničarje, električarje itd.

* Posnemanja vredno. V neki nemški nasebini osrednjega dela Nemčije so se združile vse gospodinjstva v krajevno pralno skupnost. Vse perejo perilo istočasno, da štedijo čas, kurjavo, milo in vodo.

* Sole za šolanje mojstrov obratujejo. Sole, ki pripravljajo naraščaj mojstrov za vojno važne poklice, niso bile zaprte v okviru totalne vojne vstopave. Naloga teh zavodov je, staviti nem-

škemu gospodarstvu sposobne mojstre na razpolago. Posebno v mehaniški stroki so zahteve, ki se stavijo mojstrom, tako visoke, da je potrebna za to primerna strokovna šolska izobrazba. Mojesterske šole omogočajo gojencem razen dobre splošne izobrazbe tudi odgovarjajočo teoretično in praktično izobrazbo. Minister vzgoje je za šole mehaniških mojstrov določil šolsko dobo dveh semestrov po 20 tednov.

* Letalska prtljaga za dojenčke. Letalsko prtljago za dojenčke je držati vedno pripravljeno. V to svrhu je najbolj pripraven nahrbtnik, v ko-

terega se razen stvari za dojenčka, spravi tudi druge predmete. Za dojenčka je treba imeti: enkratno perilo za menjanje, hrano, mleko v posušenem stanju, dvopeko, čaj, sladkor, steklenico za dojenčka, nekaj tekstilnega blaga, ki se ga lahko uporabi kot mokro cunjko pred prahom, dimom ali plinom, volneno odejo, namizni prt itd.,

da se v slučaju potrebe lahko napravi v zaklonišču tudi ležišče za dojenčka. Jemanje otroških vozičkov v letalska zaklonišča, ni priporočljivo, ker primanjkuje prostora. Pozabiti seveda ni na svečo in vžigalico, če ni žepne svetilke ter tudi ne na obveze.

* Brivsko mlo na Raucherkarte. Za 72. dode-

lino perijodo, v času od 1. februarja 1945 bodo moški dobili brivsko mlo na poseben odrezek, ki se bo nahajal na Raucherkarte.

* Preložitev poštnih čekovnih uradov. Radi neoviranega in sigurnega nadaljevanja svojih poslov, so krajevno preložili nekateri poštnečekovni uradi svoje poslovalnice. Radi tega ni nastala v vodstvu računov nikakoli sprememba. Kdor ima vplačila na račun katerega preseljenega poštnečekovnega urada, naj označi na čeku staro oznako poštnečekovnega urada in tudi staro številko računa.

* Brivska obrt ne sme dajati prednosti stalnim strankam. Tako določilo je izdal Reichsinigungsmeister brivske obrti ter ga utemeljuje s tem, da je z ozirom na vpostavo ljudi v razne druge kraje potrebno, da postrežejo brivski saloni vsem strankam, ne da bi se oziralo samo na stalne obiskovalce in se jim dajalo kako prednost.

* Vrnite živilske karte, ki jih mečejo sovražni letalci! Kdor opazi, da so sovražna letala vrgla na naše področje živilske karte, mora to nemudoma javiti najbližji policijski stražnici. Nakupovanje živil s takimi kartami je najstrožje prepovedano in kaznivo.

* Dodatne cene za brze in ekspresne vlake. Počeni s 1. januarjem 1945 bodo znižali dose-danjih pet dodatnih cen za brze in ekspresne vlake na enotni dve coni in sicer: Cona 1 za oddaljenost do 300 km in cona 2 za oddaljenost nad 300 km. Dodatki znašajo za brzovlake v coni 1 za I. in II. razred RM 1.50, za III. razred RM 0.75, v coni 2 RM 2.50 oziroma RM 1.25. Pri voznjah z ekspresnimi vlaki se zaračunajo dvojne dodatne cene.

* Kako dolgo nosijo domače živali? Za ugotovitev, kako dolgo nosijo domače živali, je vzeti srednjo perijodo, ker se posamezni slučajji radi premaknejo, akoravno jih narava v splošnem drži v redu. Kobilica potrebuje n. pr. 340 dni ali 48 in pol tedna, da povzre. Ekstremiti so 307 do 412 dni. Krava potrebuje 284 dni ali pa 40 in pol tedna. Ekstremiti znašajo 249 do 311 dni. Ovca potrebuje 152 dni ali pa skoraj 22 tednov. Ekstremiti se pojavljajo s 146 do 157 dnevi. Svinja potrebuje več kakor 17 tednov ali 120 dni, v skrajnih primerih tudi 109 do 133 dni. Psica nosi kakih 63 do 65 dni ali pa 9 tednov. Mačka povzre po 46 do 60 dneh ali 8 tednih.

* Sovjetska špijonaža na Švedskem. Švedsko časopisje poroča o odkritju velike špijonaže na Švedskem. Iz poročil je razvidno, da gre za sovjetsko špijonažo. Doslej so aretirali bivšega ruskega kapetana Stahevskega, švedskega krmilarja Bouka in še nekega Šveda. Špijonaža je bila usmerjena zoper Švedsko ter obsega izdajo švedskih vojaških tajnosti ter švedske ladijske plovbe. Špijoni so razpolagali z velikimi denarnimi vsotami.

* Konec angleškega terornega letalca. Angleški letalec J. B. Josling, ki je kot teroristi letalec užival velik ugled ter bil za uspešno vrnitev priključenih letal iz mučnih položajev večkrat odlikovan, je bil v boju z nemškimi letalci sestreljen.

* Zaščita ljudem po ulicah in cestah pri nenadnem letalskem alarmu. Ljudje, ki jih zlofi letalski alarm na ulicah in cestah, se morajo podati v prvi hišna zaklonišča, če ni javnega zaklonišča v bližini. Zato je dolžnost vseh hišnih posestnikov, skrbeti za to, da so ob izbruhu letalskih alarmov po dnevu in ponoči hišna vrata odprta. Dohodi v zaklonišča morajo biti zaznamovani, kakor morajo biti zaznamovani tudi zasilni izhodi iz letalskih zaklonišč. Te oznake je najbolje napraviti z blešččo barvo, ki pada tudi v temi v oči.

Feind hört mit!

Upostevajte letalske predpise

Ein stabiler oder fahrbarer Motors-motor, 12 PS, RM 1200 — ein Diesel oder ein Petroleum-Kraftmotor, 6 PS, RM 1000 zu verkaufen oder gegen andere Maschinen zu tauschen gesucht. Anträge S. Skreninschek, Unter-Haidin, Pettau.

887-3

Kundmachung!

Am 15. Februar 1945 beginnt an der Winterschule in Kapellen, Post Bad Raden, der 10monatliche Winkerkurs, an welchem Winkler und Besitzersöhnen Gelegenheit geboten wird sich in allen Fächern des modernen Wein- und Obstbaues, der Kellereiwirtschaft sowie der Landwirtschaft und den hiezu einschlägigen Zweigen praktisch und theoretisch gründlich auszubilden.

Die Verpflegung und Schulung sind kostenlos. Angenommen werden Bewerber, die mindestens 15 Jahre alt und körperlich gut entwickelt sind.

Die Gesuche, welchen der Nachweis der DJ, bzw. die Mitgliedskarte des Steirischen Heimatbundes, das letzte Schulzeugnis, das Gesundheitszeugnis und bei Minderjährigen die Genehmigung der Eltern bzw. des Vormundes beizulegen sind, sind bis 1. Februar 1945 schriftlich oder persönlich bei der Gutsverwaltung der Winkerschule in Kapellen vorzulegen. Nähere Auskünfte erteilt der Gutsverwalter und Winkerschulleiter.

Der Winkerschulleiter:
894 Jos. Glaser, e. h.
Chef der Zivilverwaltung in der Unte-
steiermark

Der Beauftragte für Ernährung und Landwirtschaft
Graz, 16. Dezember 1944

Bekanntmachung

Betr.: Abgabe von Zuckerwaren.

Kinder und Jugendliche erhalten in der 70. Zuteilungsperiode auf den Abschnitt 23 derjenigen Grundkarten 70, die mit dem Ausdruck 12d K, KI oder Kist versehen sind, 125 g Zuckerwaren.

Die Zuckerwaren sind grundsätzlich bei jenem Kleinverteiler zu beziehen, der die Vorbestellung entgegengenommen hat. Für Kinder und Jugendliche für die in der 69. Zuteilungsperiode eine Vorbestellung nicht vorgenommen werden konnte, können die 125 g Zuckerwaren ohne Vorbestellung bezogen werden.

Für die Abgabe der Zuckerwaren ohne Vorbestellung sind von den Ernährungsländern je nach Bedarf in den einzelnen Orten ein oder mehrere Geschäfte zu bestimmen. Diese Kleinverteiler sind durch Aushang zu kennzeichnen.

Solfern aus Transporteründen die Abgabe der Zuckerwaren in der 70. Zuteilungsperiode nicht erfolgen kann, wird zur gegebenen Zeit die Gültigkeitsdauer der Abschnitte 23 verlängert werden.

Im Auftrage:
889 gez. Lungershausen
Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark

Der Beauftragte für Ernährung und Landwirtschaft

Bekanntmachung

Betr.: Zuckerbezugscheine.

Infolge von Transportschwierigkeiten ist eine Verknappung von Zucker eingetreten, so daß die Kleinverteiler vielfach nicht in der Lage waren, die Abschnitte der 69. und 70. Zuteilungsperiode der Reichskarte für Zucker und Marmelade wie vorgesehen, bereits in der 69. Zuteilungsperiode zu beliefern.

Mit Rücksicht darauf wird die Gültigkeit der oben genannten Abschnitte bis Ende der 70. Zuteilungsperiode, das ist bis 7. Januar 1945 verlängert.

Die Zuckerabschnitte der Grundkarten der 70. Zuteilungsperiode, die mit der Datumsbezeichnung 11. Dezember 1944 bis 7. Januar 1945 und der Periodenzahl 70 versehen sind und zum Bezuge von Zucker für die 71. und 72. Zuteilungsperiode berechneten, dürfen vorläufig in der 70. Zuteilungsperiode nicht beliefert werden. Mit der Belieferung dieser Abschnitte darf erst nach Aufruf durch den Beauftragten für Ernährung und Landwirtschaft begonnen werden.

In der Belieferung der Zuckerarten der AZ-Wochenkarten und der Urlauberkarten tritt keine Änderung ein.

Graz, 2. Dezember 1944
Im Auftrage:
880 gez. Lungershausen

Verloren! Samstag, 9. Dezember 1944, am Wege zwischen Unarstrasse und Raboldorfstraße in Pettau/Sirma meinen Hallenlohn-Reisepaß Nr. A 2368554 in der Zeit von 12 bis 13 Uhr Abzugeben gegen Belohnung gegen gute Belohnung der Felsch Giovanni, Pettau, Raboldorfstraße 13

Schmerz erfüllt geben wir die traurige Nachricht, daß meine liebe Gattin, Mutter und Schwester, Frau

Agnes Osmetz

geb. Sewnik

uns am 11. Dezember 1944 im 28. Lebensjahre für immer verlassen hat. Das Leichenbegängnis fand am 14. Dezember 1944 in Polstraß statt.

Polstraß, Cilli, Heigerloch, am 19. Dezember 1944

In tiefer Trauer: Alois Osmetz, Gatte; Alois, Maria und Karoline, Kinder, im Namen aller übrigen Verwandten 891

Schmerz erfüllt geben wir bekannt, daß mein guter Gatte, unser Vater Herr

Michael Rataiz

Zugsführer

durch Fliegerangriff im 55. Lebensjahre gefallen ist. Das Leichenbegängnis fand am 16. Dezember am Franziskaner Friedhof in Draufweiler statt. Für die herrliche Anteilnahme und die vielen Blumenspenden danken wir allen herzlichst.

Marburg/Dr., Anderburg, am 15. Dezember 1944. 777
In tiefer Trauer: Rosalie Rataiz, Gattin; Franz, Josef, dzt. im Felde und Eduard, Söhne, und alle übrigen Verwandten.

Wir erhielten die schmerzliche Nachricht, daß mein geliebter Gatte, Schwiegersohn, unser Bruder, Onkel u. Schwager

Stephan Semlaritsch

Hauptwachtmeister d. Gendarmerie

fern seiner geliebten Heimat am 21. November 1944 im 45. Lebensjahre einem Terrorangriff zum Opfer gefallen ist.

Pettau, Steindorf b. Pettau, am 6. Dezember 1944. 892

In tiefer Trauer: Ludmilla Semlaritsch, geb. Kukowitza, Gattin; Maria, Kowatschitsch, Elise Petrovitsch, Anni Semlaritsch, Schwestern; Anton Semlaritsch, Bruder, sowie alle Schwäger, Schwägerinnen und übrigen Verwandten.

Wir erhielten die traurige Nachricht, daß unser lieber Sohn und Bruder

Lambert Deschelak

Obergrenadier

nicht mehr zu uns zurückkehren wird. Er fiel im Alter von 19 Jahren am 16. Juni 1944 im Westen.

Peterdorf, Cilli, Leonhard, den 12. November 1944. 893

In tiefer Trauer: Johann und Rosalie Deschelak, Eltern; Johann und Matthäus, Brüder; Johann dzt. im Felde, Martin, Onkel; Theresia, Großmutter und alle übrigen Verwandten

Erfolgeiche

Russen- und Schwabenbekämpfung

übernimmt

Schädlingsbekämpfungsanstalt A. STREIT

Wien II., Fandelmärkte 9
Tel. A 47-0-88 860

3 Zahnputz-Gebote

1. Nur wenig »ROSO-DONT« mit nicht zu nasser Bürste entnehmen.

2. Senkrecht bürsten und gut nachspülen.

3. Regelmäßige und vor allem abendliche Pflege mit »ROSO-DONT«.

Das erhält die Zähne gesund u. bewahrt auch vor Magenstörungen.

Rosodont
Karamant's Zahn-Pasta

Brandwunden

falsch behandelt, ergeben einen unnötigen Ausfall an Arbeitsstunden und Verbandstoffmaterial. Heute ist jede Minute wichtig! Wird TEBEGE Tannin-Brand-Gelbes sofort auf die Brandwunde gebracht, ist rasche, narbenlose Heilung verbürgt.

TEBEGE AUS DER APOTHEKE

OSRAM

macht vieles leichter:

- auch

die Büroarbeit

Bei zweckvoll angepaßtem Licht schreibt und rechnet es sich schneller und sicherer. Es empfiehlt sich, die Leuchten so anzuordnen, daß das Licht der OSRAM-Lampe möglichst von schräg links auf den Arbeitsplatz fällt.

OSRAM:

viel Licht für wenig Strom!

NEUES

Pulver für Wuchs und Mastung der Schweine
REDIN,
mit garantiertem Erfolge

REDIN

Zentraldrogerie Emil Thörl
Marburg (Drau), Herrng. 33